

DESTER

Nummer 2 - Februari 1971 - 71e Jaargang

Een inspirerende boodschap

VAN OUDERLING THOMAS S. MONSON

van de Raad der Twaalven

Geef gehoor aan de raad van de apostel Petrus, die erop aandrong: "... zijt altijd bereid tot verantwoording aan een iegelijk, die u rekenschap afleest van de hoop, die in u is..." (1 Pet. 3:15). Verhef uw stem en getuig van de ware aard van de Godheid. Verkondig uw getuigenis aangaande het Boek van Mormon. Maak de heerlijke en prachtige waarheden bekend, die het plan van zaligheid behelst.

Ik herinner mij een zekere nieuwe zending uit een plattelandsgemeente, die in Canada op zending was. Hij was klein van postuur, maar groot in zijn getuigenis. Samen met zijn collega bracht hij eens een bezoek ten huize van Elmer Pollard in Oshawa (Ontario). Daar de heer Pollard medelijden had met de jongemannen, die tijdens een verblindende sneeuwstorm van huis tot huis gingen, nodigde de heer Pollard de zendingen uit bij hem binnen te komen. Ze brachten hem hun boodschap. Hij vatte de strekking er niet van. Na een poosje verzocht hij hun heen te gaan en niet meer terug te komen. De laatste woorden die hij bij hun vertrek aan de voordeur tot de ouderlingen sprak waren spottend: "Jullic kunnen me toch niet wijsmaken dat je heus gelooft dat Joseph Smith een profet van God wast!"

De deur werd gesloten, en de ouderlingen liepen het tuinpad af. De broeder van het platteland sprak zijn collega als volgt aan: "Elder, wij hebben die vraag van meneer Pollard nog niet beantwoord. Hij zei dat wij zelf niet geloofden dat Joseph Smith een waar profet was. Laten we teruggaan en hem ons getuigenis geven." De meer ervaren zending aarzelde eerst even, maar stemde er tenslotte in toe met zijn collega mee te gaan. De schrik sloeg hun om het hart toen ze de deur naderden, vanwaar ze juist waren weggestuurd. Aankloppen, weer tegenover de heer Pollard staan, een doodsbenuwd ogenblik — en dan een machtig getuigenis, gedragen door de Heilige Geest: "Meneer Pollard, u hebt zoeven gezegd dat wij zelf niet echt geloofden dat Joseph Smith een profet van God was. Meneer Pollard, ik getuig tot u: Joseph Smith was wel degelijk een profet. Hij heeft inderdaad het Boek van Mormon vertaald. Hij heeft God de Vader gezien, en Jezus, de Zoon. Ik weet het."

De heer Pollard (thans broeder Pollard) stond enige tijd later op in een priesterschapsvergadering en verklaarde: "Die nacht kon ik niet slapen. Ik hoorde alsmaar in mijn oren die woorden weerkerken: 'Joseph Smith was wel degelijk een profet van God. Ik weet het. Ik weet het. Ik wéét het.' De volgende dag belde ik de zendingen op. Hun boodschap, samen met hun getuigenis, heeft mijn eigen leven en dat van mijn gezinsleden veranderd."

Onderwijs de waarheid met uw getuigenis.

O

INHOUD

De heiligheid van het huwelijk, president Joseph Fielding Smith	35
Zij allen hebben hun getuigenis gegeven, Delbert L. Stapley	37
Ik ga daar, waarheen Gij mij zendt!, Albert L. Zobell jr.	39
Na tien jaar, Betty McMillan	41
Mijn confrontatie met het mormonisme, Robert L. Cannon	42
De aardevingen in Peru, twee zendingen	43
Een nieuwe aanpak voor vastgelopen genealogen, Lawrence W. Rand	44

De Heer een aannemelijk offer brengen, Owen Cannon Bennion	46
Gevolg geven aan de uitdagingen van het leven, bisschop John H. Vandenberg	49
Het wasgastuk van de liefde, Catherine Kay Edwards	50
De president van de Kerk, H. Parker Blount	55
Een dankbare levenshouding, Bonnie J. Babbal	59
Goede manieren in het huwelijk, Richard L. Evans	64
DE kleine STER:	
De eikel en de pompoen, Flora Lewis	9
Het spel van de lach, Bernadine Beattie	14

Op de omslag:

Zondag 21 september 1823 is één van die dagen die een mijlpaal vormen in de herstelling van het Evangelie. Meer dan drie jaren waren voorbijgegaan sinds Joseph Smith jr. de Vader en de Zoon gezien en met Hen gesproken had. Toen hij bijna 18 jaar oud was, verlangde Joseph vurig met de hem opgedragen zending te kunnen beginnen. "Nadat ik mij voor de nacht ter ruste had begeven, ging ik in en gebed en smeekte de Almachtige God om vergeving voor al mijn zonden en dwaasheden, en tevens om een manifestatie ten einde mij te doen weten hoe ik tegenover Hem stond..." (Zie JS 2:29) Tot driemaal toe die nacht en tweemaal in de loop van de volgende dag verscheen aan Joseph Smith een opgestaan wezen, nl. de profet, geschiedschrijver en militair van het oude Amerika, Moroni. Deze gaf hem aanwijzingen over een oude kroniek, die hij vier jaar later in ontvangst zou mogen nemen als voorberedings op het verschijnen van dit verslag in de Engelse taal. Dit boek zou bekend worden als het Boek van Mormon. Naar een schilderij van Tom Lovell.

O

DE STER

VAN DE HEILIGEN
DER LAATSTE DAGEN

Officieel orgaan
van de Nederlandse Zending
en de ring Holland

Nummer 2 · Februari 1971
71e Jaargang

Redacteur:

Peter Dalebout, president der
Nederlandse Zending,
Amersfoortsestraatweg 214,
Huizen (N. H.).

Coördinator:

H. Gout
Kerkelijk Vertaalbureau
Radesingel 26,
Groningen.

Correspondent voor de ring
Holland: R. L. Schuurman,
Wagenbergstraat 77, Rotterdam.

„De Ster”, uitgegeven door De
Kerk van Jezus Christus van de
Heiligen der Laatste Dagen, ver-
schijnt eenmaal per maand.

Abonnementprijs: f 6,— per half
jaar f 12,— per jaar.

Gironummer

Voor leden van de Nederlandse
Zending: 240615 — t. n. v. Neder-
landse Zending, Amersfoortse-
straatweg 214, Huizen (N. H.)

Voor leden van de ring Holland:
1673338 t. n. v. Administratie DE
STER, Amstelveen.

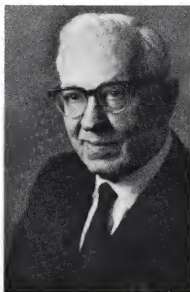
Nadruk van de in dit nummer voor-
komende clichés is verboden.

Drukker:

Paul Giese KG, Offenbach a. d. M.
West-Duitsland.

De heiligheid van het huwelijk

DOOR PRESIDENT JOSEPH FIELDING SMITH

Door zeer vele mensen wordt het huwelijk uitsluitend beschouwd als een burgerlijke verbintenis of overeenkomst tussen een man en een vrouw dat zij willen samenleven „totdat de dood (hen) scheidt.“

Geen enkele met het Evangelie van Jezus Christus verband houdende verordening is van groter gewicht en van plechtiger en heiliger aard of noodzakelijker voor de eeuwige vreugde van de mensen dan het huwelijk dat in het huis des Heren wordt gesloten. Het is een eeuwig beginsel waarvan zelfs het voortbestaan van de mensheid afhankelijk is. De Heer heeft bij het begin van de wereld de mens de wet van het huwelijk gegeven als onderdeel van de Evangeliewet. In het kader van het Evangelieplan behoort het huwelijk eeuwig te blijven bestaan. Indien de hele mensheid in strikte gehoorzaamheid aan het Evangelie zou leven en in die liefde welke door de Geest des Heren wordt verwekt, dan zouden alle huwelijken eeuwigdurend zijn en dan was echtscheiding onbekend.

Echtscheiding maakt geen deel uit van het Evangelieplan. Echtscheiding is ingevoerd wegens de hardheid

van de harten der mensen en hun ongelooft. Toen de Farizeeën Christus eens in verzoeking brachten, zeggende: „Is het een mens geoorloofd zijn vrouw te verlaten, om allerlei oorzaak?“ antwoordde Hij hen: „Hebt gij niet gelezen, Die van den beginne den mens gemaakt heeft, dat Hij ze gemaakt heeft man en vrouw? En gezegd heeft: Daarom zal een mens vader en moeder verlaten, en zal zijn vrouw aanhangen, en die twee zullen tot één vlees zijn; Alzo dat zij niet meer twee zijn, maar één vlees. Hetgeen dan God samengevoegd heeft, scheidt de mens niet.“ Toen zij Hem vervolgens vroegen waarom Mozes dan echtscheiding had toegestaan, luidde het antwoord van de Heer: „Mozes heeft vanwege de hardigheid uwer harten u toegelaten uw vrouwen te verlaten; maar van den beginne is het alzo niet geweest.“ (Zie Mt. 19:3-8.) Wat God samenvoegt houdt eeuwig stand.

Het huwelijk is een beginsel dat, wanneer het wordt aangegaan, meer eisen stelt en zegeningen biedt dan enig ander verbond. Het moet worden nageleefd in de geest van geduld en liefde, zelfs van die hogere liefde welke voortvloeit uit de kracht van de Heilige Geest. De mensen zullen door niets zo geredelijk worden voorbereid op de verhoging in het Koninkrijk Gods als door trouw aan de echtverbintenis. Door middel van dit verbond volbrengen wij wellicht meer dan op enige andere wijze ten volle de wil van God.

Indien dit verbond op de juiste wijze wordt gesloten, kan dithet middel zijn waardoor de mens het hoogste geluk verwerft dat voor hem bereikbaar is. De grootste eerbewijzen in dit leven en in het toekomstige leven, nl. eer, heerschappij en macht in volmaakte liefde, zijn zegeningen die daaruit voortvloeien. Deze zegeningen van eeuwige heerlijkheid zijn weggelegd voor hen die gewillig zijn trouw te blijven aan dit en alle overige verbonden van het Evangelie.

De Heer heeft de Kerk duidelijke voorschriften gegeven met betrekking tot dit heilige beginsel dat zo onontbeerlijk is voor het geluk van de mens. Er bestaat in de Kerk een plechtigheid, waardoor aan de partijen die een verbond met elkaar sluiten zegeningen worden verleend die met de dood niet eindigen. Het huwelijk, zoals dit door heiligen der laatste dagen wordt opgevat, is een verbintenis die is voorbestemd eeuwigdurend te zijn. Het is de grondslag voor eeuwige verhoging, want zonder dit zou er in het Koninkrijk van God geen eeuwige toename van ons nakomelingschap kunnen zijn.

Bij de heiligen der laatste dagen is een huwelijk eeuwig als het op de juiste wijze wordt voltrokken, aangezien de Eeuwige Vader het huwelijksverbond heeft gegeven dat wordt aangegaan door echtparen die voor het ontvangen van deze zegening naar de tempel gaan. De bijna overal heersende opvatting

(wordt vervolgd op blz 39)

Een groot aantal jonge mensen kwamen op 17 oktober 1970 in Utrecht bij elkaar om het goud-en-groenbal inhoud te geven. Door evenementen als dit, dat werd georganiseerd door de OOVJM en de OOVJV, krijgen zij de gelegenheid elkaar

te leren kennen, evenals de normen van de Kerk. De avond werd de volgende ochtend gevolgd door een jeugdconferentie. De getuigenissen daar gegeven waren een bron van inspiratie voor alle aanwezigen.

Het goud-en-groenbal

Zij allen hebben hun getuigenis gegeven

Ik heb jongelui van de Kerk wel eens horen vragen: „Hoe weten we nu dat er een God is, een Christus, profeten, een leven na de dood, en dat de mens niet door evolutie is ontstaan uit de een of andere lagere levensvorm?”

Goddeloosheid en de machten van het kwade en van de duisternis in de wereld zijn bezig het geloof van de jeugd te vernietigen, en vervullen de leiders van de Kerk in al haar geledingen dan ook met diepe bezorgdheid. Zij herkennen hierin de vooropgezette pogingen van verderfelijke lieden die erop uit zijn de jeugd in verwarring te brengen, waarbij vele jongelui „bedachtzaam ter helle” worden gevoerd, (zie II Ne. 28:21) door personen die door president J. Reuben Clark jr., „twijfelzaaiers” werden genoemd.

Onder deze „twijfelzaaiers” komen voor:

De scepticus, wiens voornaamste streven het is algemeen aanvaarde en door God geopenbaarde waarheid in twijfel te trekken en in discreditie te brengen.

De agnosticus, die van mening is dat godsdienstige zekerheid niet mogelijk is en geen enkel bewijs of weerlegging van het bestaan van God als geldig aanvaardt.

De atheïst, of godloochenaar, die niet gelooft in het bestaan van enig wezen van goddelijke aard.

De twijfelaar, die meestal blijk geeft van onzekerheid ten opzichte van reeds verkondigde geloofsovertuigingen, en twijfel in de harten der gelovigen zaait.

Hoe men ze ook precies moge noemen, mensen die valse leerstellingen onderwijzen en werken voor de vernietiging van het geloof van oprechte gelovigen moeten worden gemeden. De slachtoffers waarop zij het hebben voorzien dienen ernaar te streven betrouwbare inlichtingen en voorlichting te verkrijgen door middel van vlijtige studie en gebed.

De wijze koning Salomo heeft gezegd: „En gedenk aan uw Schepper in de dagen uwer jongelingschap, eer de kwade dagen komen...” (Pred. 12:1.)

Er gaan tegenwoordig vele stemmen op die de gedragsnormen die door God bij monde van Zijn profeten zijn geopenbaard in twijfel trekken. Deze valse leringen verstoren meer en meer het geloof van jonge mensen en werpen hun

DOOR OUDERLING
DELBERT L. STAPLEY
van de Raad der Twaalfen

zedelijke waarden en ethische gewoonten omver, die van zoveel betekenis zijn voor een vruchtbaar, vreugdevol en gelukkig leven.

Het werkelijk bestaan van God en Zijn Zoon Jezus Christus is ontegenzeggelijk vast te stellen door het getuigenis der Schriften en ooggetuigenverslagen van mensen wier karakter boven alle verdenking verheven is.

Zo heeft Paulus eens gezegd:

... in de mond van twee of drie getuigen zal alle woord bestaan. (II Kor. 13:1.)

Sprekende tot Zijn apostelen, heeft Jezus eens gezegd:

... want er is niets bedekt, hetwelk niet zal ontdekt worden, en verborgen, hetwelk niet zal geweten worden.

Hetgeen ik u zeg in de duisternis, zegt het in het licht; en hetgeen gij hoort in het oor, predikt dat op de daken. (Mt. 10:26-27.)

Dit is in overeenstemming met de in Amos vermelde uitspraak:

Gewisselijk, de Heere Heere zal geen ding doen, tenzij Hij Zijn verborgenheid aan Zijn knechten, de profeten, geopenbaard hebbe. (Amos 3:7.)

Luister naar de getuigenissen van hen die de komst van Christus, Zijn leven en zending op de beide halfronden der aarde hebben voorspeld, en tevens Zijn latere verschijningen aan Zijn discipelen in beide werelddelen, welke na Zijn opstanding hebben plaatsgevonden. Let op hun getuigenis en laat uw geloof onwankelbaar en sterk zijn.

De profeet Jesaja getuigde: „... ziet, een maagd zal zwanger worden, en zij zal een Zoon baren...” (Jes. 7:14.) Later heeft hij nog gezegd dat Jezus zou voortkomen „uit den afgehouwen tronk van Isai.” (Jes. 11:1.)

Micha profeteerde:

En gij, Bethlehem Efratha! ... Uit u zal Mij voortkomen, Die een Heerser zal zijn in Israël, en Wiens uitgangen zijn van ouds, van de dagen der eeuwigheid. (Micha 5:1.)

De geboorte van Christus geschiedde zoals was voorspeld en is opgetekend in Mt. 1:18-21 en Luk. 1:26-42.

Sprekende over Jezus, zei Jesaja:

En op Hem zal de Geest des Heeren rusten ... En Zijn riev-

ken zal zijn en de vreeze des Heeren; en Hij zal naar het gezicht Zijner ogen niet richten; Hij zal ook naar het gezicht Zijner oren niet bestraffen.

Maar Hij zal de armen met gerechtigheid richten, en de zachtmoedigen des lands met rechtmatigheid bestraffen... Want gerechtigheid zal de gordel Zijner lendenen zijn; ook zal de waarheid de gordel Zijner lendenen zijn. (Jes. 11:2-5.)

Reeds dadelijk bij het begin van de bediening van de Heiland gaf God de Vader getuigenis van Zijn goddelijke aard, toen Hij van de hemelen verkondigde: „Gij zijt Mijn Geliefde Zoon, in Denwelken Ik Mijn welbehagen heb.“ (Mk. 1:11.)

Zijn bediening schijnt zelfs door de meest uitgesproken „wijfelzaaiers“ niet in twiifel te zijn getrokken, maar wel plachten dezen Zijn positie te verlagen tot die van een groot leermeester. In hoeverre kunnen wij geloof hechten aan de uitspraken van dergelijke mensen? Met het oog op de feiten en de werkelijkheid van de profeten die hebben getuigd van het werkelijke optreden van de Zaligmaker, dienen dergelijke uitspraken door alle weldenkende, trouwe heiligen te worden verworpen.

De grootste geloofwaardige getuigen, nl. de apostelen die Hij had uitgekozen en met wie Hij nauw verbonden was, getuigen van des Heilands leven, bediening, dood en opstanding. Deze gebeurtenissen werden eveneens voorspeld door de profeten van ouds en door hen die de Heiland na Zijn opstanding hebben gezien. Zij allen hebben hun getuigenis gegeven van deze feitelijke gebeurtenissen. Kort vóór Zijn opstanding leerde Jezus Christus Zijn discipelen dat ze zich niet moesten laten misleiden, en zei: *Want er zullen valse christussen, en valse profeten opstaan, en zullen tekenen en wonderen doen, om te verleiden, indien het mogelijk ware, ook de uitverkorenen.* (Mk. 13:22.)

De vier evangeliën maken ons bekend dat Jezus na Zijn opstanding is verschenen aan Maria Magdalena; ook verscheen Hij aan twee van Zijn volgelingen op de weg naar Emmaüs; Hij is voorts verschenen aan tien van de apostelen in de gesloten opperzaal in Jeruzalem; op andere tijdstippen is Hij aan de elfen verschenen; later aan zeven van de apostelen bij de zee van Tiberias, en nog later aan vijfthonderd broeders op eenmaal; bovendien aan de elfen op de Olijfberg, waar de Heer, „nadat Hij tot hen gesproken had, is opgenomen in den hemel, en is gezeten aan de rechterhand Gods.“ (Mk. 16:19.)

Na Zijn dood aan het kruis en Zijn opstanding is Jezus Christus op het Amerikaanse vasteland verschenen. Uit passages in III Nephi blijkt dat Hij temidden van de scharen stond en de mensen uitnodigde naar voren te komen en de tekenen van de nagelen in Zijn handen en voeten te voelen, en de wonde in Zijn zijde. Hij koos er twaalf uit als Zijn discipelen en stelde hen aan om het Evangelie tot het volk te prediken en Zijn Koninkrijk onder hen op te richten. Deze mannen deden wat hen door de Heer was opgedra-

gen en legden een onbetwistbaar getuigenis af van Zijn bestaan en van Zijn goddelijkheid.

In deze laatste dagen zijn de Zaligmaker en God de Vader in het heilige bos in de staat New York persoonlijk verschenen aan de jeugdige Joseph Smith, in antwoord op zijn vurig gebed. Later is de Heiland nogmaals verschenen aan Joseph Smith, Oliver Cowdery en Martin Harris.

Op 16 februari 1832, terwijl Joseph Smith en Sidney Rigdon biddend een antwoord zochten op vragen omtrent de doden, „raakte de Here de ogen van ons verstand aan“ (zie L. en V. 76:19) en zij zagen „de heerlijkheid van de Zoon, ter rechterhand des Vaders.“ (L. en V. 76:20.) Nadat zij dit heerlijke visioen hadden aanschouwd, legden zij dit getuigenis af:

En nu, na de vele getuigenissen, die van Hem zijn gegeven, is dit het getuigenis, het allerlaatste, dat wij van Hem geven: Dat Hij leeft!

Want wij zagen Hem, namelijk ter rechterhand Gods; en wij hoorden de stem, die getuigenis gaf, dat Hij de Eniggeborene des Vaders is. (L. en V. 76:22-23.)

Dit getuigenis brandde Joseph Smith in de ziel, ook nadat de grond van Carthage van zijn bloed was doorweekt en erdoor geheiligd was — een martelaar voor de zaak en het werk van God.

De apostel Paulus heeft zo terecht gezegd:

Want waar een testament is, daar is het noodzaak, dat de dood des testamentmakers tussenkome; Want een testament is vast in de doden, dewijl het nog geen kracht heeft, wanneer de testamentmaker leeft. (Heb. 9:16-17.)

De bewijzen zijn duidelijk geleverd, het getuigenis is afdoende dat het leven van Christus was voorspeld. Hij heeft geleefd overeenkomstig de voorzeggingen van Gods profeten. Hij is gekruisigd, opgestaan en aan velen verschenen.

Bekendheid met God, Jezus Christus en met het Evangelieplan is noodzakelijk voor de verwerving van het eeuwige leven.

Wij zijn de nakomelingen der Godheid en derhalve eeuwig van aard, evenals God eeuwig is. Er is een toekomst na dit sterfelijke leven. Als dit waar is, dan moeten wij ons op die toekomst voorbereiden, indien wij verlangen naar eeuwig geluk. Wij moeten allen het pad der gerechtigheid volgen, willen wij persoonlijk dit doel bereiken. De Heiland heeft gezegd: „Ik ben de Weg, en de Waarheid, en het Leven. Niemand komt tot den Vader, dan door Mij.“ (Joh. 14:6.)

God heeft de mens naar Zijn eigen beeld en gelijkenis geschapen. Christus is het evenbeeld van de persoon van Zijn Vader. Zo werden ook Adam en Eva, onze eerste sterfelijke ouders, geschapen. Elk scheepsel brengt zijn eigen soort voort. Zo is het sedert den beginne geweest. Een paard is altijd een paard geweest, en ook zijn nakomelingen zullen paarden zijn. Hetzelfde kan worden gezegd van al het dierlijke leven en alle andere levensvormen.

Zou iemand zich niet voornamer en belangrijker voelen als hij wist en de verzekering had gekregen dat hij naar het beeld van Zijn Schepper, Vader en God werd geschapen? De apostel Johannes schreef: „Indien wij de getuigenis der mensen aannemen, de getuigenis van God is meerder.“ (1 Joh. 5:9.) Hoe kan een mens dan in zijn hart menen dat hij kundiger en wijzer is dan zijn Schepper?

Als de mensen de leringen, bedoelingen en oordelen van onze hemelse Vader in twijfel trekken, dan stellen ze zich op een standpunt waarvoor zij op de dag des oordeels aansprakelijk gehouden zullen worden en deze verkeerde houding zal tot hun veroordeling leiden.

Wij kunnen niet gelukkig zijn, tenzij wij alle dagen van ons sterfelijk bestaan, ons leven richten naar het Evangelieplan. Hoe belangrijk is het zich vast te houden aan de ijzeren roede, zoals deze in een visioen door vader Lehi werd aanschouwd! De mensen kunnen wel verschillen in opvatting over de leer, maar het getuigenis van de Geest kunnen zij niet verloochenen.

Ja, God heeft vanaf het allereerste begin profeten geroepen, bij monde van wie Hij Zijn voornemen en wil aangaande Zijn kinderen openbaarde.

Mogen deze waarheden en getuigenissen vast worden ingeplant in het gemoed van alle leden van de Kerk. U eigen getuigenis zal sterker worden naarmate u weet „dat Hij leeft!“ ○

(vervolg van blz 36)

dat het huwelijk een overeenkomst is die bij de dood moet eindigen is niet afkomstig van onze hemelse Vader. Deze gedachte heeft ingang gevonden door toedoen van de vijand der waarheid, die heeft gezworen zo mogelijk het rijk der gerechtigheid omver te werpen. Het eerste huwelijk dat op deze aarde voltrokken werd vond plaats alvorens de dood zijn intrede deed in de wereld; en de gedachte aan dood en scheiding maakte er geen deel van uit.

Vele jeugdige heiligen der laatste dagen begeren met hart en ziel de waarachtige en heilige weg van het eeuwig huwelijk te bewandelen.

Moge iedere vader en moeder in de Kerk hun kinderen de heiligheid van het huwelijksverbond bijbrengen. Laat de ouders hun kinderen inprenten dat zij op geen andere wijze de zegeningen van een eeuwig leven kunnen verkrijgen dan door het eren van hun verbonden met God, waaronder het eeuwig huwelijksverbond een der belangrijkste is.

Indien ze deze geboden trouw blijven, zal hun heerlijkheid en verhoging geen grenzen kennen: „... Daarom zijn alle dingen van hen, ... en zij zijn van Christus, en Christus is van God. En zij zullen alle dingen overwinnen.“ (L. en V. 76:59-60.) ○

Ik ga daar, waarheen Gij mij zendt

DOOR ALBERT L. ZOBELL JR.
research-redacteur

De energieke jonge Melvin J. Ballard was pas afgestudeerd aan het Brigham Young College in zijn woonplaats Logan (Utah). Zijn honger naar kennis was evenwel nog niet gestild en hij besloot naar de Harvard universiteit te gaan. Voorlopig lag dit echter nog niet binnen zijn bereik en dus nam hij zich voor eerst nog twee jaar les te gaan geven op een school. In het tweede jaar van zijn leraarschap kwam er een heel charmante jongedame in zijn klas, die eerst zijn leerlinge werd en daarna zijn verloofde. Samen maakten ze plannen voor zijn studie aan de Harvard universiteit. Twee weken voordat de school werd gesloten voor de zomervakantie kwam er een oproep van president Wilford Woodruff, waarin Melvin Ballard werd verzocht president B. H. Roberts en ouderling George D. Pyper (de latere algemeen superintendant van de zondagsschool) te vergezellen om zendingswerk te beginnen in de grote steden van de Verenigde Staten. Hoewel dit zijn eigen toekomstplannen danig in de war bracht, werd er over dit verzoek niet lang beraadslaagd en nog voordat de avond viel, was het antwoord dat hij de roeping aanvaardde al onderweg naar de president van de Kerk. Op 17 juni 1896 trouwde ouderling Ballard met zijn leerlinge Martha A. Jones, en op 6 juli werd hij voor zijn zending aangesteld. Het geld dat hij voor een jaar studeren aan de universiteit had opgespaard, nam hij mee naar het zendingsveld en zijn bruid liet hij thuis achter.

Op het arbeidsterrein predikte president Roberts, terwijl ouderling Pyper zong en ouderling Ballard, die toen 23

was, bad, predikte en zong. Ze waren nog niet lang op zending toen de ouderlingen Roberts en Pypser werden afgelost en ouderling Ballard werd als reizende zending aangewezen. Hierom huilde hij de hele nacht en de duivel bracht hem in verzoeking ermee op te houden en naar huis te gaan. Hij wendde zich echter tot de Heer om hulp en bijstand, en al vóór het aanbreken van de morgen was hij zijn eigen geest de baas geworden en had hij een brief geschreven, waarin hij zijn benoeming aanvaardde. Toen vond hij ergens een gedicht dat het richtsnoer van zijn leven werd, en tevens dat van het leven van talloze zendingelingen die na hem kwamen. De door Mary Brown geschreven verzen stonden in een klein boekje, getiteld „*Make His Praise Glorious*” (Verheerlijkt Zijn roem), en luidden als volgt:

„Het moog' niet zijn naar het hooggeberg't
of zeeën, zo woest en diep,
het moog' niet zijn naar 't gewoel des strijds,
dat Christus tot werk mij riep.

Maar roept nu Zijn stemme, zo zacht en zoet,
naar paden, mij onbekend,
dan antwoord ik: Heer, houd mijn hand gevat,
ik ga daar, waarheen Gij mij zendt.

Ik ga daar, waarheen Gij mij zendt, o Heer,
over bergen, op vlakten of zee,
ik spreek dan, wat Gij mij te spreken geeft,
wat Gij wilt, zal 'k wezen, o Heer.

Wellicht wenst Hij slechts een vriend'lijk woord,
dat liefde en troost verspreidt,
waardoor de zwakk'ling op 't zondig pad,
van 't kwade wordt afgeleid.

Mijn Meester, als Gij mijn licht wilt zijn
zij donker mijn pad en steil,
mijn mond zal toch uiten Uw boodschap rein,
'k zal spreken Uw woorden van heil.”

(Heilige Lofzangen, lied nr. 70)

Dit was voor hem als een boodschap uit de hemel, en wat een blijdschap bracht het in zijn leven te trachten in overeenstemming met deze gedachten te leven. Hij volbracht zijn zending en keerde in december 1898 naar huis terug. Er is ons niets bekend over de schrijfster Mary Brown. Jaren later ontdekte ouderling Ballard dat deze woorden op muziek waren gezet en hij zong ze op ringconferenties en in bijzondere vergaderingen overal in de Kerk. De melodie was afkomstig van Carry E. Rounsefell uit Boston, die evangelisatiewerk deed, waarbij ze zichzelf op een citer begeleidde. Op zekere dag overhandigde een oude vriendin haar de woorden van „Ik ga daar, waarheen Gij mij zendt,” en ze tokkelde onmiddellijk de melodie op haar instrument. Later schreef een andere vriendin de noten op en het lied werd in enigszins gewijzigde vorm gepubliceerd.

Ouderling Ballard werd zakenman en gemeentelijk leider in de stad Logan, waar hij altijd nog tijd vond om in de Kerk werkzaam te zijn.

In de winter van 1902—03 aanvaardde hij een kortstondige zending om de verspreid wonende heiligen van het Idaho's Boise bekken in een gemeente te helpen organiseren. Vervolgens werd hij op zijn zesendertigste jaar, in april 1909, geroepen tot de functie van president van de Zending der Noordwestelijke Staten. Deze roeping aanvaardde betekende een financieel verlies lijden en enige van zijn collega's vonden hem een dwaas. Hij antwoordde daarop dat ook al was die opoffering nog tienmaal zo groot geweest, het toch nog geen offer zou zijn te vertrekken, omdat hij de Heer meer verschuldigd was dan hij ooit zou kunnen betalen. Zijn dienst in het noordwesten werd beëindigd toen hij in 1919 tot apostel werd geordend en zijn plaats innam in de Raad der Twaalven.

Toen hij in 1934 op de algemene oktoberconferentie sprak, zei ouderling Ballard:

„Later keerde ik naar Harvard terug, maar toen was ik vijftig jaar te laat. Ik werd daar als zendingspresident geïnstalleerd en het was in de vakantietijd.

„Terwijl ik daar op de drempel van dat beroemde instituut stond, zag ik mezelf zoals ik er vijftig jaar geleden had kunnen binnenkomen, vol hoop, en ik dacht aan de successen die ik daar misschien had kunnen behalen, maar ondanks het feit dat ik veel waarde hecht aan titels en graden, was ik niet teleurgesteld. Ik zag anderzijds wat er wel met mij was gebeurd: elf jaar had ik dienst gedaan als raadgever van een bisschop en als lid van een hoge raad, veertien jaar als zending van de Kerk, vijftien jaar als lid van de Raad der Twaalven — veertig kostelijke, eervolle levensjaren! De vreugde die hieruit was voortgevloeid, de eerbewijzen en de gunsten van de Almachtige, ik zou ze niet willen ruilen voor alle titels en graden die Harvard te bieden heeft, hoezeer ik ze ook bewonder.

„Dit is de les die ik heb geleerd: als ik doe wat de Heer van mij verlangt, zal ik het belevan dat mijn leven op de rijkste en heerlijkste wijze wordt vervuld. Zelf begriep ik niet altijd wat Hij van mij verlangt, maar dikwijls inspireert Hij hen die Hij heeft geroepen en aangesteld om de werkzaamheden van mijn leven richting te geven, zodat ik, als ik hen gehoorzaam ben en naar hen luister, langzamerhand tot de ontdekking zal komen dat ik tot Zijn dienst bereid ben.” (Verslag van de oktoberconferentie 1934, pag. 117.) Ouderling Ballard overleed op 30 juli 1939 te Salt Lake City. Als wij een korte samenvatting zouden willen geven van zijn bediening, is het lied dat hij ontdekte en in de Kerk heeft ingevoerd, wel zeer toepasselijk. Het laatste couplet daarvan luidt:

„Er is toch zeker een kleine plek,
waar ik mij Uw dienstknecht weet,
alwaar ik arbeid in 't licht des daags,
voor U, Heer, Die voor ons leed.

'k Vertrouw dan steeds need'rig op Uw zorg,
daar 'k weet: Gij bemint mij zo teer;
ik volg dan het voorbeeld, door U gesteld,
wat Gij wilt, zal 'k wezen, o Heer!”

Na tien jaar

Een huldeblijk aan de zendingen

DOOR BETTY McMILLAN

In september van dit jaar zullen Flem, mijn man, en ik tien jaar lid zijn van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Het zal dan tien jaar geleden zijn dat wij door de zendingen werden gedoopt.

In bepaalde opzichten zijn dit geen gemakkelijke jaren geweest; aan de andere kant zijn het tien geweldige jaren geweest.

De eerste keer dat wij van de zendingen hoorden, woonden wij in een slaperig stadje ten zuiden van Houston (Texas). Daar was het gebruikelijk te giechelen over die twee jongemannen, die hoeden droegen en op hun fietsen de stad rond reden, methunjaspanden fladderend in de wind.

Toen, op een vrij frisse dag in het begin van mei, klopten er twee jongemannen aan onze voordeur. Het verwondert mij nog steeds dat ik er zelfs maar de tijd voor nam hen te vragen wat ze wilden, en het verbaast me nog meer dat ik ze uitnodigde binnen te komen. Eén van de jongens hield zich bezig met mijn zontje, dat al het speelgoed dat een tweejarig kind maar kan bezitten de kamer binnen bracht en het in de schoot van die ene zending opstapelde. Intussen begon de andere jongen te spreken over de mormonen, een groep mensen waarover ik tot dusverre alleen in geschiedenisboeken gelezen had.

In die tijd gingen mijn man en ik maar zo nu en dan voor de vorm eens naar de kerk, maar wij zagen er wel op toe dat onze vier kinderen (die toen resp. 12, 10, 8 en 2 jaar oud waren) een zondagsschool bezochten, eerst bij de ene kerk, en daarna bij een andere.

Vreemd genoeg werd ik mij ervan bewust dat ik erin had toegestemd deze jongelui de volgende week te laten terugkomen om met mijn man te praten. Eerlijk gezegd dacht ik niet dat hij naar hen zou luisteren, en eigenlijk was ikzelf ook niet onder de indruk geraakt.

Een week later vervoegden die twee zich weer aan de deur. Tot mijn verbazing nodigde mijn man hen uit binnen te komen. Hier begon onze kennis-making met de mormoonse zendingen. Deze twee hebben de eerste goede zaadjes met betrekking tot de Kerk in ons hart geplant. Na verloop van tijd bemerkte ik toen dat ik me afzijdig hield en mijn man gadesloeg. Hij was een zware roker geweest, maar nu niet meer. Hij had altijd graag bier gedronken, maar nu deed hij dat niet meer.

's Morgens had hij altijd reusachtig van zijn kopje koffie genoten, maar daar zag hij plotseling vanaf. Hij las het Boek van Mormon van begin tot eind door en werd in zijn hart al mormoon. Ik niet.

Omstreeks deze tijd werd een van de zendingen overgeplaatst. Zijn plaats werd ingenomen door een lange, donkere jongeman met zwart-ormande brillleglazen. Opzekere dag vroeg onze nieuwe vriend, naar ik meende schertsenderwijs: „Wilt u zich door een kopje koffie buiten het Koninkrijk van God laten houden?“ Ik lachte maar wat, maar een week of zo later begon ik ernstig na te denken over wat hij had gezegd.

Juist door deze jongeman en zijn volgende collega werden wij in september 1960 gedoopt.

Ze vatten een hartelijke genegenheid voor ons op en leerden ons in zekere zin eerst kruipen, toen staan, en daarna namen ze ons bij de hand en leerden ons lopen — eerst met wankel schreden, toen al vaster — langs de weg die leidt tot het uiteindelijke doel waarnaar iedere geest op aarde streeft.

Ze hebben onze stille, verontrustende vragen beantwoord; ze beantwoordden ook onze bezorgde, veeleisende vragen; we hebben menige lange avond doorgebracht met debatteren over een leerstellige kwestie, en op de een of andere manier wisten ze ons altijd het juiste antwoord te geven. Ze hebben ertoe bijgedragen dat er zich voor ons een heerlijke en prachtige wereld ontvouwde, die daar altijd geweest was, maar die we toch nooit tevoren hadden gezien.

Toen begon het getij langzamerhand te keren. Wij ontdekten dat de zendingen ons even hard nodig hadden als wij hen, en hier begon onze langdurige omgang met meer van deze fijne jonge mensen. Ons huis is een haven voor hen, een plaats waar ze zich kunnen ontspannen en een koel glas limonade kunnen drinken voordat ze weer op pad gaan.

De zendingen hebben ons geholpen in moeilijke tijden van ons leven en ze hebben ons ook geleerd dat wij als leden van de Kerk niet alleen gods-

(wordt vervolgd op blz 48)

Betty McMillan, die lid is van de gemeente Oranje (Texas) is een ervaren journaliste. Ze heeft tal van functies in de Kerk vervuld en is moeder van vier kinderen.

Mijn confrontatie met het MORMONISME

DOOR ROBERT L. CANNON

Tot de eerste augustus 1968 is het „mormonisme“ voor mij altijd iets buitenissigs geweest.

Ik beschouwde het als een godsdienst-beoefening voor een handjevol zonderlinge plattelandsmensen van Angelsaksische afkomst, die zichzelf jarenlang hadden misleid met de opvatting dat Zion synoniem was met de soevereine staat Utah. Ik zag De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen eenvoudig als de zoveelste godsdienstige instelling onder de vele bestaande sekten en gezindten. Ik beschouwde het Boek van Mormon als één reusachtige mystificatie, hetzij door handig plagiaat plegen tot stand gekomen of van a tot z verzonnen door een dolzinnige boerenknecht uit de staat New York. Daarbij vergeleek ik mijn onbekendheid met de mormoonse leer met mijn kennis van de leer van mijn eigen kerk en concludeerde hooghartig dat het allemaal één pot nat was.

Slechts weinig vermoedde ik dat ik door de jaren heen mij voortdurend onverbiddelijk tot de waarheid voelde aangetrokken. Inderdaad besepte ik nauwelijks dat ik op weg was naar wat de mensen tegenwoordig een confrontatie noemen.

In 1962 werd ik ijverig door twee mormoonse zendingen bewerkt. Mijn reactie op hun pogingen om het door hen zozeer geliefde Evangelie aan mij uit te leggen zou een ijsberg koude rillingen hebben bezorgd. Ik was niet vijandig; eigenlijk zou een vijandige houding vriendelijker zijn geweest dan de intellectuele schermkunst waaraan die twee toegewijde jongemannen

werden onderworpen. Zij hielden echter voet bij stuk en na twee weken beschouwden we het als gelijk spel. In de daarop volgende vier jaren heb ik geen zendingen meer gezien.

Dit waren echter geen verloren jaren. Ik bleef werkzaam in mijn eigen kerk, waarin ik steeds minder voldoening vond en steeds meer onbeantwoorde vragen tegenkwam, zoals: wie of wat is de Drieëenheid? Waarom zegt men dat de mens als zondaar werd geboren? Wat is de betekenis van de dood? Waaruit spruit het gezag voort — uit de kerk? Uit de mens? Uit de apostolische geloofsbelijdenis? Waarom zit de kerk altijd te springen om meer geld voor haar betaalde medewerkers? Dit zijn nog maar een paar van de vragen, die blijkbaar geen boek en geen mens beliefte te behandelen.

Ik maakte een kortstondig uitstapje in de gewijde heiligdommen van een andere kerk en liet me zelfs als leerling inschrijven bij een van hun studieklassen, maar het antwoord op mijn vragen kwam even vermint en verdraaid tevoorschijn als altijd, ditmaal omhuld van de grauwe korst van praal en traditie. Achteraf bezien was de hardnekkigheid waarmee deze vragen in mij bleven opkomen een sterke aanwijzing dat het zaad der waarheid dat door de zendingen was uitgestrooid nog steeds in mijn binnenste werkzaam was.

Het keerpunt kwam nadat ik was besloten die wereld van kerkelijke spraakverwarring te verlaten. Daarna vatte ik een wereldlijk beroep op en zwoer heimelijk dat ik nimmermeer de ontzagwekkende muren van de kerk zou benaderen.

Toen werd ik op een zonnige namiddag door een vriend en huisdokter, die mormoon was, uitgenodigd een conferentie bij te wonen die onder auspiciën stond van de Brigham Young universiteit. Hij stelde mij ervan in kennis dat de voornaamste spreker een hoogleraar van die instelling zou zijn. Vervolgens liet hij zeer vleiend doorschemeren hoe geweldig het zou zijn als de geest van die man en de mijne elkaar eens zouden ontmoeten. Ik bezocht die conferentie en luisterde. Tijdens zijn toespraak begon mijn vraagstuk ten aanzien van de Drieëenheid zichzelf voor mijn ogen heel snel en volstrekt onverklaarbaar op te lossen. Op diezelfde dag, daar in die grote zaal vol godvruchtige mormonen, werd ik voorgesteld aan onze hemelse Vader. Ik maakte kennis met Hem en ontdekte dat Hij een werkelijk bestaande, innemende, hartelijke persoonlijkheid was en heel goed in staat gevoels ton uitdrukking te brengen, zoals toorn en liefde, vreugde en pijn. Ik verliet de conferentie als in een droom, maar was mij er volkomen van bewust dat ik een geestelijke ontmoeting had gehad. Tegen de tijd dat ik thuiskwam was ik tot de ontdekking gekomen dat de waarheid had gezegevierd. Dit gaf aanleiding tot mijn verlangen de standaardwerken van de Kerk onvervuld door te lezen. Binnen een week was ik weer in gesprek met twee zendingen en in langdurige en onderzoekende discussies gewikkeld. Al die tijd voelde ik mij omgeven door een heel bijzonder gevoel van veiligheid en hoop voor de toekomst. Nog een week later werd ik gedoopt en bevestigd.

Het heeft me vele jaren gekost om over God en de mens twee sterk op de voorgrond tredende punten te leren kennen en aanvaarden. Het ene punt is dat het Evangelie niet verdedigd, verontschuldigd of opgesmukt behoeft te worden. (Hort hoeft dan ook niet be-

(wordt vervolgd op blz 48)

Robert L. Cannon, zondagschoolleeraar en adviseur van het priesterquorum in de wijk Eastmont (Californië) was vóór hij lid van de Kerk werd een protestantse dominee.

De

aardbevingen

in Peru

TWEE ZENDELINGEN

Op zondag 31 mei 1970 werd een groot deel van Peru door een zware aardbeving getroffen. Enige van de zwaarste verwoestingen ontstonden in een gebied ongeveer 320 km ten noorden van Lima, 80 km landinwaarts, boven in het Andesgebergte. Het volgende is een verslag van de ouderlingen Kent Toone uit Bountiful (Utah) en Ladd Wilkins uit Roosevelt (Utah), die als zendelingen werkzaam waren in de stad Huaraz, die voor ongeveer 90 procent werd verwoest.

„Tot omstreeks 3.25 uur n.m. was de 31ste mei net als alle andere sabbatdagen — een prachtige, warme, vredige dag op de toppen van het Andesgebergte, in Huaraz (Peru). Wij waren bezig een man te onderrichten over de Kerk, toen om vijf voor half vier de aarde onder ons begon te beven. Eerst schonken wij er niet al te veel aandacht aan, daar kleine aardbevingen in Peru vrij vaak worden gevoeld. Toen de beving echter aanhield en sterker werd, verlieten wij het huis en gingen de straat op, waar we veiliger waren voor vallende voorwerpen. De aardbeving duurde voort, totdat hele gebouwen begonnen in te storten. Toen het gemommel ophield, begon ons hart wat rustiger te kloppen.

„We begonnen de stad door te lopen om een onderzoek in te stellen naar de toestand van de leden van de Kerk. Bij het verlaten van de straat waarin wij ons bevonden hadden, beseften we dat wij tijdens de aardbeving nog op een van de beste plaatsen van de stad hadden vertoefd. De straat waarin wij liepen was breed, met aan beide zijden vrij stevige gebouwen, terwijl de

meeste straten daar buitengewoon smal zijn en vrijwel alle huizen van omgebakken steen zijn gebouwd. Dienengevolge stortten bijna alle gebouwen in de stad in, waarbij de straten en iedereen daarop onder het puin werden bedolven.

„Op zoek naar de leden van de Kerk vonden wij vele mensen ernstig gewond of levend begraven, die wij hielpen zo goed wij maar konden. Gelukkig troffen wij ieder van onze vijftig leden levend aan, en slechts enkelen met verwondingen. Dit was werkelijk een wonder, daar, zoals wij spoedig bemerkten, er maar weinig gezinnen waren die geen doden te betreuren hadden. Volgens een van de laatste schattingen bedroeg het aantal doden in Huaraz 20.000, of twee op de vijf.

„'s Avonds keerden wij naar onze woning terug om te zien of er nog kans op was iets van onze eigen persoonlijke bezittingen te redden. Tot onze verrassing stond het huis nog overeind. Hoewel het gevaarlijk was er binnen te gaan, klauterden we vlug door een venster en brachten onze spullen zoveel mogelijk naar buiten. We waren bang dat het huis boven ons hoofd zou instorten, of nog erger, dat we door nog een aardbeving zouden worden overvallen, aangezien een grote aardbeving meestal gevolgd wordt door kleinere aardschokken. Alles ging echter goed.

„Het was nu donker geworden, en daar we wisten dat we niet zouden kunnen slapen, boden we onze hulp aan in het ziekenhuis, dat ook nog was blijven staan. Het ziekenhuis bood een aanblik die we nooit zullen vergeten. De ene

lading gewonden na de andere werd binnengebracht — sommigen zonder oren of neuzen, velen met half opengereten gelaat, velen met verbrijzelde beenderen, en in het algemeen waren er wonden en kwetsuren van allerlei aard. De zalen en kamers van het ziekenhuis waren boordevol mensen en er waren maar twee of drie dokters in de stad beschikbaar om hen te verzorgen. Er was geen water en er waren geen middelen om te verdoven. Hoewel wij volstrekt onervaren waren was onze hulp welkom en we hebben die hele nacht in het ziekenhuis gewerkt.

„De volgende dag, maandag de eerste juni, was bijna even erg als de vorige dag. Vele honderden doden werden uit de puinhopen opgegraven, en vele anderen werden nog levend tevoorschijn gebracht. Wij dolven een kleine jongen op, die nog in leven was nadat hij acht uur in de zelfde houding begraven had gelegen, zonder voedsel, zonder licht en met slechts een klein beetje lucht. Vele mensen werden begraven in de theaters en andere vergaderplaatsen. 't Is moeilijk voor te stellen dat de natuur dit alles in slechts twee minuten en twintig seconden kon veroorzaken. De hele stad huilde en treurde, want bijna alles was verwoest.

„Wegens de vele ongeborgten doden, de onhygiënische levensomstandigheden en gebrek aan zuiver drinkwater, werd er gevreesd dat er een tyfusepidemie zou uitbreken. Daarom zetten ook wij, hoe onervaren wij ook waren, de volgende dag een tafeltje op en gaven inentingen tegen tyfus. In de daaropvolgende dagen hielpen wij bij het opraven van de bezittingen

van een paar vrienden, waaronder ook twee meisjes van het Vredescorps.

„Acht dagen na de aardbeving, zochten wij ons een weg terug naar Lima, een tocht die ons 40 uren heeft gekost. Omstreeks die tijd was er meer dan voldoende hulp in het ziekenhuis aanwezig, evenals levensmiddelen en andere benodigheden die per helikopter waren aangevoerd. Men had ons niet langer nodig, en de gedachte aan schone kleren en een warme douche lokte ons beslist wel aan.”

Ouderling Gordon B. Hinckley van de Raad der Twaalven, die juist vijf minuten voordat de bevingen in Peru werden gevoeld Lima had verlaten, keerde daags na de aardbeving daarheen terug. Hij deelde mede dat van de omstreeks 1.000 leden van de Kerk die in het zwaar beschadigde gebied woonden, er drie werden vermist en dood werden gewaand. „Dat wij bij een totaal aantal doden van 50.000 slechts drie leden hebben verloren is opmerkelijk. Wij zijn wel gezegend,” zei hij. Onmiddellijk nadat het bericht van de aardbeving was ontvangen, werden er verscheidene tonnen kleding, voedsel en geneesmiddelen door de Kerk verzonden om te worden verdeeld onder behoeftige leden en niet-leden in de gehele Peruviaanse zending en de ring Lima.

Wat het gedrag van de zendingen tijdens het tragische gebeuren betreft: door enige stedelingen werd medege-deeld dat „de *gringos*” (waarmee de Noordamerikaanse zendingen werden bedoeld) de enige mannen in de stad waren geweest.” Terwijl ieder ander de stad ontvluchtte, alleen denkend aan zichzelf, gingen de *gringos* juist de andere kant uit, door iedereen te helpen die ze helpen konden.” ○

★

Wie wel leeft maar toch een afwijzende houding tegenover het leven aanneemt, is blijkbaar in tegenspraak met zichzelf en dit betekent niets dan ellende en mislukking.

Een nieuwe aanpak voor vastgelopen genealogen

Helen Keller¹ heeft eens gezegd: „Er is geen koning die geen slaaf onder zijn voorouders heeft gehad, en geen slaaf zonder een koning in zijn voor-geslacht.” Bij het klimmen in familie-stambomen kan men feiten ontdekken die niet minder uitzonderlijk zijn dan dit. Verloren gewaande takken kunnen worden teruggevonden, vaak worden er verrukkelijke vriendschappen gesloten, en onveranderlijk draait het erop uit dat men een beetje op reis moet gaan. Op dergelijke licht verteerbare hapjes mag wel eens extra worden gewezen, want maar al te vaak roept de bestudering van de genealogie een beeld op van werk, werk en nog eens werk.

Over 't algemeen hebben de mensen een stereotiepe voorstelling van een genealoog. Ten eerste zijn ze blijkbaar van mening dat genealogen bijna even oud moeten zijn als de voorouders naar wie ze naspelingen doen. Ten tweede stoppen ze deze denkbeeldige onderzoekers weg in de donkerste uithoeken van bibliotheken of stellen zich hen voor, op kerkhoven rondom grafstenen sluipend. Hiertegen protesteer ik. Wij zijn geen duistere reincarnaties van een bepaald slag uit een griezel-verhaal van Edgar Allan Poe.² Evenmin hoeven we per sé oud te zijn. Ons ergste gebrek is dat wij geneigd zijn een tikje met onze prestaties te koop te lopen, alsof we willen zeggen: „Waarom hebt u uw eigen werk niet gedaan?” Trouwens, waarom hebt u dat dan ook niet gedaan? U weet immers wat de Schriften zeggen? U kent de logica die achter de leer van verhoging steekt. In iedere wijk en ring

ziet men hoe er voorzieningen zijn getroffen voor het genealogisch onderzoek. Mag ik u misschien een paar wenken aan de hand doen, waardoor u hernieuwde belangstelling in dit onderwerp kunt krijgen?

In de eerste plaats: doe uw werk bij kleine gedeelten. Als een stamboom-tabel u verbijstert, beperk u dan tot het opstellen van gezinslijsten voor naaste bloedverwanten. Tob niet over uw overgrootvader De Groot, maar zorg er wel voor dat u van vader De Groot vóór zijn dood alle benodigde gegevens verkrijgt. Houdt u allereerst bezig met de honderden bijzonderheden die wél binnen uw bereik liggen; alleen dat kan al een jaar of twee in beslag nemen! Naarmate uw ervaring toeneemt en uw gedenkbok dikker wordt, zult u als vanzelf zijn voorbereid op het verwerken van zwaardere kost.

De interessen van de mensen liggen meestal op een van twee uitgestrekte gebieden. De een is wetenschappelijk aangelegd. Zo iemand blinkt gewoonlijk uit in wiskundige vakken, hij verricht graag kleine reparatiewerkzaamheden in en bij huis, en meestal heeft hij ook een buitengewoon duidelijk handschrift (met name in het schrijven met drukletters.) Mensen van dit slag vinden als vanzelfsprekend hun weg tot het genealogisch onderzoek via de statistische methode.

Andere geesten zijn meer geneigd tot de schone letteren. Deze mensen kunnen goed brieven schrijven, ze geven opwekkende 2½-minuuttoespraakjes, het zijn onderhoudende praters en lezen vele boeken. Zij moeten zich

liever toeleggen op de biografische methode. Vanzelfsprekend is dit heel simplistisch voorgesteld, maar als u eens goed nagaat wat uw eigen sterkste zijde is, kan dit u wellicht helpen om zonder pijn uw doel te bereiken.

Voor hen die meer aanleg hebben voor de statistische werkwijze moet het opstellen van gezinslijsten en stamboomtabellen wel een kolfje naar hun hand zijn. Het gegoochel met datums, ingewikkelde familierelaties en de vereiste nauwkeurigheid doen hen juist de smaak ervan te pakken krijgen. Als u eenmaal begonnen bent, zullen uitdrukkingen als „achter-achterneef in de tweede graad” en „volledige meisjesnaam” al gauw gesneden koek voor u zijn.

Op de biografische methode wordt men in onze ringen nog lang niet nadrukkelijk genoeg attent gemaakt. Naar mijn mening gaat er heel wat genealogisch talent verloren onder de druk van de haastige spoed waarmee sommigen onder ons hun gedenkboeken moeten samenstellen. Zoek die oude, door het huis rondslingerende foto's eens bij elkaar. Diep dat gedicht eens op dat u hebt neergekrabbeld toen u nog op de middelbare school was, en ook dat opstel dat u in uw studietijd hebt geschreven. Hebt u dat dagboek nog dat u destijs wel drie maanden achtereen trouw hebt bijgehouden? Scharrel die oude brieven nog eens op en spreid de rijkte inhoud daarvan voor u uit. Gewapend met deze voorraad, waarop u telkens terug kunt vallen, begint u dan te schrijven. Voordat u het zelf weet hebt u dan een schema opgesteld voor een biografie, een „schriftelijk geheugen”, een lofdicht of zelfs een complete autobiografie. Het enige bezwaar voor u is hoe u moet beginnen.

Er is nog een aspect aan het genealogisch onderzoek, waarover slechts zelden gesproken wordt: 't is ook wel eens *amusant!* In welke familie komt er geen leuke anekdote voor, geen vermakelijke geschiedenis of onvergetelijke gebeurtenis? In die paar korte jaren die er sedert mijn bekering zijn verstreken heb ik al tientallen aardige voorvallen opgehaald.

Namen kunnen op zichzelf al grappig zijn. Ik ben ze al in allerlei formaat tegengekomen, van Sam Rand af tot Cornelia Geertrude van der Sluis toe. De ondervraging van mijn bloedverwanten voor het verkrijgen van inlichtingen heeft een ruime verscheidenheid van verstandelijke vermogens aan het licht gebracht. Het zou u verbazen als u wist hoeveel vrouwen de tweede voornaam van hun eigen man niet kennen, hoeveel mannen zich hun trouwdatum niet kunnen herinneren of, zoals in het geval van mijn vaders moeder, niet onthouden hebben in welke volgorde hun eigen broers en zusters geboren zijn! Het evenwicht wordt echter wel hersteld door die „wandelende geschiedboeken”, uit wier woning u uitgeput huiswaarts keert. Nog een merkwaardig verschijnsel wordt gevormd door de kinderen die zich datums en plaatsen beter weten te herinneren dan hun ouders.

Nadat u enkele tientallen gezinslijsten hebt ingevuld, onderbreekt u even uw arbeid en bekijkt u ze nog eens opnieuw. Sommige daarop vermelde feiten kunnen wel eens heel vermakelijk zijn. Die ene bijzonderheid die ik voor speciale gelegenheden bewaar betreft Isaac Sheldon, mijn betovergrootvader in de zevende graad. Hij bracht een kinderrijk gezin voort en schilderde vrij regelmatig, om het andere jaar, de wieg weer op. Nadat hij evenwel precies een dozijn kinderen had verwekt, verliep er een periode van zes jaar. Ze hadden dan ook juist besloten de wieg voorgegoot af te danken, toen de dertiende spruit kwam kijken, en hoe noemden ze haar? Mercy! (Betekenis: „Goeie Genade”)

Deze kleinigheidjes zijn afkomstig van nuchtere en zakelijke documenten als gezinslijsten. Die episodes uit de biografische afdeling van uw gedenkboek zijn doorgaans de juweeltjes die u het meest op prijs weet te stellen en die u het langst zullen bijblijven.

Deze intieme kijkjes in het leven van uw voorouders brengen weliswaar ook wel eens wat „bloed, zweet en tranen” aan het licht. Bij vraaggesprekken met uw nog levende familieleden zult u ook

wel eens zonderlinge en grappige ontdekkingen doen. Voordat ik haar levensgeschiedenis begon te schrijven, zou ik nooit hebben vermoed dat mijn vrome grootmoeder eenmaal pruimen stal uit de boom van een buurman! En hoe is mijn familie naar het westen getrokken? Er is bij hen geen sprake van een verslag van historische tochten over de vlakten, geen handkarbrigades, geen „Komt, heil'gen komt.” (Lied 51 uit de bundel „Heilige Lofzangen.”) Mijn vader kwam in 1928 per spoor naar het westen. Hebt u ooit uw ouders of grootouders gevraagd waar zij elkaar voor het eerst hebben ontmoet? Hun antwoord zal u misschien verbazen.

Als overigens alles mislukt, bent u er zelf ook nog. Zijn alle geestelijke overwinningen in uw leven wel schriftelijk vastgelegd, zodat anderen erdoor geïnspireerd kunnen worden? Beschrijf met innerlijke beweging de hoogtepunten van uw leven, uw dromen, wat voor u het pijnlijkste ogenblik is geweest en welke lessen het leven u heeft geleerd. Noteer een paar grilligheden waarom uw achterkleinkinderen later kunnen grinneken. Raak verslaafd aan de gewoonte om dagelijks iets te schrijven. Het hoeft niet altijd genealogisch werk te zijn. Schrijf bijv. een brief, neem een goed recept over, componeer een melodie of een gedicht, maar doe het wel dagelijks. Zoals een spaarvarken na een paar maanden guldens en rijksdaalders oplevert, zo zal er eens uit uw volhardend streven een gedenkboek voortkomen, dat de toekomstige verheerlijking van uzelf en uw geliefden waardig zal zijn. ○

1 Keller, Helen Adams, (1880—1968) Amerikaans schrijfster en docente, die op de leeftijd van 19 maanden door een hersenvliesontsteking haar gezichtsvermogen ongehoor verloor.

2 Poe, Edgar Allan, (1809—1849) Amerikaans dichter, criticus en schrijver van korte verhalen.

De Heer een aannemelijk offer brengen

DOOR OWEN CANNON BENNION

Onlangs heb ik een jong meisje een toespraak horen geven over het brengen van offers voor de Heer. Ze sprak over de betekenis van opoffering en scheen uitsluitend te blijven stilstaan bij dat aspect van het offeren dat van ons vraagt ons iets van stoffelijke aard te ontzeggen. Dit is natuurlijk ook een belangrijk onderdeel van het Evangelie, maar onder het luisteren naar haar woorden vroeg ik mij af of de kerkliden vaak nadenken over of zich ervan bewust zijn wat Jezus bedoelde met de geestelijke offerande die Hij ons heeft geboden Hem te brengen. Om te beseffen wat hieronder moest worden verstaan moeten we teruggaan tot het begin.

Na de verdrijving van Adam uit de hof van Eden gebood God hem dat hij de eerstelingen van zijn kudden moest offeren als een offerande tot de Heer. „En na vele dagen verscheen er een engel des Heren aan Adam, zeggende: Waarom offert gij offeranden aan de Here? En Adam zeide tot hem: Ik weet het niet, maar de Here gebood het mij. „En toen sprak de engel, zeggende: Dit is een gelijkenis van de offerande van de Eniggeborene des Vaders, Die vol genade en waarheid is.“ (Mozes 5:6-7.)

Zo ontstond het oude gebruik van het offeren van vergoten bloed en het

brengen van brandoffers. Deze gewoonte heeft stand gehouden sedert de dagen van Adam, via de geschiedenis van de Israëlieten tot aan de komst van de Messias toe. De bedoeling hiervan was een beeld te geven van het grote offer van Zijn Zoon dat God uit liefde tot de mensheid zou brengen.

Uit de geschiedenis van Kain en Abel blijkt hoe belangrijk het brengen van een aannemelijk offer was. „En het geschiedde ten einde van enige dagen, dat Kain van de vrucht des lands den Heere een offer bracht.

„En Abel bracht ook van de eerstgeborenen zijner schapen, en van hun vet. En de Heere zag Abel en zijn offer aan;

„Maar Kain en zijn offer zag Hij niet aan. Toen ontstak Kain zeer, en zijn aangezicht verviel.

„En de Heere zeide tot Kain: Waarom zijt gij ontstoken, en waarom is uw aangezicht vervallen?

„Is er niet, indien gij weldoet, verhoging? en zo gij niet weldoet, de zonde ligt aan de deur...“ (Gen. 4:3-7.)

Daar Kain landbouwer was, vond hij het gemakkelijk datgene te offeren wat hij bij de hand had, in plaats van hetgeen de Heer had geboden. Dit verslag doet uitkomen hoe grote waarde God hecht aan het brengen van een

aannemelijke offerande. Kain wilde niet inzien dat God een bepaald soort offer verlangde. Hij redeneerde dat hetgeen hij toevallig bij de hand had wel goed genoeg zou zijn.

De geschiedenis van de beproeving van Abraham gaf heel Israël een voorbeeld van onwankelbare bereidheid om een aannemelijk offer te brengen. Je moet zelf een kleine zoon hebben om te kunnen beseffen hoe groot de zielsangst moet zijn geweest waardoor Abraham op dat kritieke moment werd gekweld, toen de jonge Izak vroeg: „Mijn vader! ... Zie het vuur en het hout, maar waar is het lam tot het brandoffer?“ (Gen. 22:7.)

Daarbij dient men te bedenken hoe Abraham een afschuw had voor het mensenoffer, dat in zijn dagen bij afgodische priesters in zwang was. Toch bracht Abraham het rustige geloof en de gehoorzaamheid op om tot zijn jonge zoon te zeggen: „God zal Zichzelf een lam ten brandoffer voorzien.“ (Gen. 22:8.) Hoe verlangend moet God uitgezien naar anderen die ooklikewillen geven van deze bereidheid, zoals koning Benjamin zei: „... gelijk een kindeke, gewillig zich aan alles te onderwerpen, wat de Here geschikt acht hem op te leggen, evenals een kind zich aan zijn vader onderwerpt.“ (Mosiah 3:19.)

Als wij nu de geschiedenis van Elia eens opslaan, dan zien wij daar hoe Gods macht de waarde van het bloedoffer openbaarde, toen Elia om vuur van de hemel bad om een brandoffer te verteren dat aan de enige ware God werd gebracht. (Zie I Kon. 18:21-39.) Dit verhaal heeft een verborgen betekenis, d.w.z. dat het in zekere zin een gelijkenis geeft van iets dat Israël nog zal geschieden, en waarop later zal worden gezinspeeld.

Door heel de geschiedenis van het oude Israël heen zien wij hoe Gods dienstknechten hun toewijding betonen door de Heer brandoffers te brengen. Met de kruisiging van de Eerstgeborene en Enige Zoon des Vaders werd het vergieten van bloed en het brengen van brandoffers vervuld. Toen de Nephieten vlak na de dood van Christus op het vasteland van Amerika

in de duisternis bijeenkropen, hoorden zij de stem van de Alfa en de Omega bekendmaken dat de wet was vervuld. Er werd hun verkondigd dat zij hun aloude gewoonte van het offeren van de eerstelingen van hun kudden moesten staken. De Zoon van God was als offerande voor heel de mensheid offerd. In plaats daarvan werd hun geboden: „En gij zult Mij als offerande een gebroken hart en een verslagen geest offeren.“ (III Ne. 9:20.) In deze laatste dagen heeft de Heer dit gebod nogmaals herhaald, zeggende: „Gij moet de Here uw God een offer in gerechtigheid brengen, namelijk het offer van een gebroken hart en een verslagen geest... gedenkt, dat gij op deze, des Heren dag uw offers en uw sacramenten de Allerhoogste moet offeren...“ (zie L. en V. 59:8-12.)

Als wij dit gebod, dat aan de Nephieten en eveneens aan ons werd gegeven, hetzelfde belang toekennen dat de ouden aan hun brandoffers toekenden, mogen velen van ons er wel eens over nadenken of zij de Heer wel een aannemelijk offer brengen. In plaats van uit te vorsen hoe wij het best aan de door God gestelde eisen kunnen voldoen, brengen wij misschien evenals Kain Hem een offer dat ons beter schikt, of dat in strijd is met hetgeen God ons heeft geboden. Wat wil het zeggen op de dag des Heren naar het huis des gebeds te gaan en de Allerhoogste offers en sacramenten te offeren?

Volgens een uitspraak van ouderling Bruce R. McConkie is een sacrament „een geestelijk verbond tussen God en de mens“. Verder zegt hij: „In de hoogste geestelijke zin van het woord bestaat het brengen van een offer uit het betonen van volledige toewijding aan de Heer, door Hem een gebroken hart en een verslagen geest te offeren.“ (*Mormon Doctrine*, Bookcraft, 1966, pag. 662, 541—42.) In afdeling 59 van Leer en Verbonden schrijft de Heer ons dan ook met name voor, waar en wanneer wij dit speciale offer moeten brengen. Hoewel onze offeranden op alle dagen aannemelijk zijn, wordt ons in het bijzonder geboden op de dag des Heren naar de avondmaals-

vergadering te gaan en ons offer te brengen. Daar komen wij dan om onze verbonden te hernieuwen (onze sacramenten op te offeren) en de Heer (als offergave) het offer te brengen van een gebroken hart en een verslagen geest. Als wij naar de avondmaalsgebeden luisteren en er ons amen aan toevoegen, hernieuwen wij onze verbonden met God. Als wij dit eerbiedig en met een eerlijke bedoeling doen, bereiden wij ons voor op het brengen van een offer. Tijdens het laatste deel van de avondmaalsvergadering worden wij dan, mits de spreker en de toehoorder begiftigd zijn met de Heilige Geest, opgebouwd in de zekerheid omtrent de grootheid en de barmhartigheid van God, in de hoop die wij in Christus stellen en in de behoefte die wij allen hebben om ons van onze overtredingen te bekeren. Dit gezegende bewustzijn kan een godvruchtig verdriet teweegbrengen, een gebrokenheid van hart, een gevoel van berouwvolle verslagenheid, een zachtmoedigheid en nederigheid van hart. Als dit gevoel een waarachtige „droefheid naar God“ is, zal ons offer stellig aannemelijk voor de Heer zijn. Dit is iets anders dan alles van wereldse waarde, zoals geld of de eerstelingen van onze kudden.

Het schijnt wel alsof de Heer Zijn kinderen langs een lange weg heeft gevoerd, waarbij Hij hen er geleidelijk toe gebracht heeft Hem eerst iets tastbaars te offeren, zoals een lam of een stier, en vervolgens iets ontastbaars, zoals bijv. een levensopoffering of een gemoedsgesteldheid. Dit is een andere voorstelling van wat een offer is. Het reikt tot in het innerlijk van de mens. Hierbij kan geen sprake zijn van een bedrieglijke schijnvertoning tegenover anderen, aangezien deze gave of offerande door niemand kan worden waargenomen behalve door God of door hen die met Zijn onderscheidingsvermogen gezegend zijn.

Bij het overpeinzen van de moeilijkheid van het brengen van zo'n offer kan men zich afvragen hoe men dan ooit een aannemelijk offer kan brengen. Er is een zekere mate van moed en zelfbeperking voor nodig om tien-

den en vastengaven te betalen en de Heer nog andere materiële offers te brengen of het zonder begerde luxe te stellen, maar dit is toch gemakkelijker te doen dan zijn hart te geven in een toestand van droefheid tot bekering, met een boetvaardige geest die tot ware toewijding bereid is. Hoe kunnen wij dit gebod nakomen?

Het antwoord is, kenmerkend voor de handelwijze des Heren, eenvoudig. In de eerste plaats is het noodzakelijk de Schriften te lezen om zich een zekere hoeveelheid kennis eigen te maken over God. Een dergelijke studie brengt ons nader tot God en geeft ons de aansporing en het verlangen om Zijn geboden te onderhouden.

Om dit met een voorbeeld toe te lichten wil ik het eens hebben over een ervaring uit mijn eigen kinderjaren. Ik herinner me dat ik, toen ik de geschiedenissen van Gods profeten begon te lezen, onder de indruk kwam van de grote kracht van persoonlijkheden als Abraham, Jozef, Mozes en Nephi. Als ik las hoe zij met God konden spreken en genade vonden in Zijn ogen, scheen er zich in mijn ziel een venster te openen dat door de sluier der vergetelheid gesloten was geweest. Mijn geest werd vervuld van smachtend verlangen om terug te keren tot de omgang met God die hij eens had gekend. Al vroeg in mijn tienerjaren, toen er in mijn geest twijfel begon te rijzen omtrent het Evangelie, raadpleegde ik het Boek van Mormon, met een gebed in mijn hart dat ik zou mogen weten of dit boek op waarheid berustende Schriftuur bevatte. Bij het lezen van de geschiedenis van Nephi en zijn broeders, kwam ik diep onder de indruk. De Heilige Geest getuigde op wonderbaarlijke wijze tot mij dat het boek dat ik las door goddelijke openbaring was ontstaan. Van die dag af werd mijn verlangen om God te dienen versterkt. In de tweede plaats moeten wij ons erop voorbereiden alvorens het offer van een gebroken hart en een verslagen geest te brengen. In het oude Israël koos men het vette uit zijn kudden, de lammeren die zonder enig gebrek waren. Het was ondenkbaar dat

men iets onreins of ongeschikt zou offeren. Zo moeten ook wij een onbesmet offer aanbieden. Ook al mogen wij niet verwachten volmaakt te zijn, toch kunnen wij wel werkelijk boetvaardig worden. Dit moet echt gemeend zijn en geen schijn of voorwendsel. Door de genade van Christus kunnen wij door middel van geloof, bekering en doop de vergeving van onze zonden ontvangen. Er bestaat in ons leven voortdurend behoefte aan herhaling van dit proces. Als wij ons telkens weer van onze zonden bekeren en er vergeving voor verkrijgen, komen wij in een toestand van zachtmoedigheid en nederigheid van hart (zie Moro. 8:24-26.) In deze toestand zijn wij gereed om de Heer ons offer aan te bieden. Dan bespeuren wij de genade en de liefde van God. Ons hart wordt dan gelijktijdig door droefheid en blijdschap gebroken — door verdriet over onze onwaardige zonden en door vreugde over ons behoud — een zaligheid gekocht door de smart en het lijden van onze Heer. In deze toestand is onze geest berouwwol, volkomen boetvaardig en onbesmet.

Bij sommige mensen is dit wellicht iets dat door hen in het verborgen wordt ervaren, een heel persoonlijke gemeenschap met God. Anderen brengen hun ervaring misschien onder woorden, zoals dit in hen opkomt tijdens een vasten- en getuigenisvergadering, waarbij de toehoorders delen in hun gewaarwording. In beide gevallen bestaat er echter overeenkomst met de geschiedenis van Elia. Er daalde vuur uit de hemel neer als bewijs van erkentelijkheid voor een geldige offergave. Jezus beloofde de Nephieten: „En wie ook tot Mij komt met een gebroken hart en een verslagen geest, zal Ik met vuur en met de Heilige Geest dopen.” (III Ne. 9:20.)

Wat zouden wij een kracht hebben als wij veelvuldig dit offer op de dag des Heren en in zijn huis des gebeds zouden opdragen, zoals Hij ons heeft geboden!

Kunnen wij niet met recht zeggen dat wij in de geschiedenis van Israël een oorspronkelijk voorbeeld hebben van

wat er in ons aller leven moet gebeuren? Israël had de wet, die het volk tot Christus moest brengen. Israël begon met het brengen van een concreet, stoffelijk offer en zal er uiteindelijk toe worden gebracht een geestelijk offer te brengen. Er bestaat in ons leven stellig behoefte aan materiële offervaardigheid, maar als wij het niet verder brengen en niet opklimmen tot het niveau waarop wij het hogere geestelijke offer brengen van een gebroken hart en een verslagen geest, dan missen wij een van de eigenlijke doelen van dit leven. ○

(vervolg van blz 41)

dienstige mensen zijn, maar ook mensen die genieten van de gezonde neogens van het leven.

Zonder die vele jonge ouderlingen die wij hebben gekend en liefgehad, sinds wij voor het eerst onze deur voor hen hebben geopend, nu een jaar of tien geleden, zou ons leven nog steeds dor en zinloos zijn geweest. Ze zijn ons een bron van vreugde en geluk en grote, ongekende wijsheid en kennis geweest. Iedere gemeente of staat, ieder land waar slechts twee van hen werkzaam zijn, verkeert in gelukkige en gezegende omstandigheden. ○

(vervolg van blz 42)

toverd of geheiligd te worden door aloude plechtigheden en gebruiken, waarvan de herkomst in de grijze oudheid verloren is gegaan. Het Evangelie is op zichzelf reeds aanlokkelijk genoeg en het is dat altijd geweest sinds de tijd dat het voor de eerste maal verkondigd werd. Het andere punt is dat de reactie van de mens op het Evangelie geheel voor zijn eigen rekening is. Zijn verantwoordelijkheid ten opzichte van het Evangelie moet algeheel en volstrekt zijn. ○

DE kleine STER

VOOR DE KINDEREN · FEBRUARI 1971

Het spel van de lach

DOOR BERNADINE BEATIE

Met een nijdige smak sloeg Jean Louis de huisdeur dicht. Die vloog onmiddellijk weer open en Mademoiselle Chabas stampte met haar wandelstok op de vloer.

„Kom terug, Jean Louis! Kom ogenblikkelijk terug en sluit de deur behoorlijk!” riep ze op strenge toon.

Jean Louis deed net alsof hij niets hoorde en rende zo snel als zijn benen hem dragen wilden door de hal van het flatgebouw heen naar de straat. Hij wist wel dat hij weer eens ondeugend was, maar dat kon hem niets schelen. Zijn vader en moeder hadden maar

iemand anders moeten zoeken dan die boze, oude Mlle. Chabas om bij hem te logeren terwijl zij op bezoek waren bij hun vrienden aan zee!

„Dertig minuten!” mompelde Jean Louis. Hoe kon hij nu zijn grootmoeder gaan bezoeken en dan over dertig minuten weer terug zijn? Mlle. Chabas was gewoon onaardig!

Jean Louis schopte tegen een kleine steen die op straat lag. Die rolde weg en bleef liggen voor een bloemenkraampje op de hoek. Jean Louis stond stil en kocht een rose roos voor zijn oma. Zijn ogen begonnen te glanzen.

Misschien wilde *Grandmère* wel dat hij bij haar bleef logeren. *Grandmère* zou wel begrijpen hoe hij over Mlle. Chabas dacht, en ze zou haar kunnen opbellen. Jean Louis glunderde. Dan zou hij niet terug hoeven gaan om een standje te krijgen over het smijten met die voordeur.

Maar ditmaal had *Grandmère* er toch geen begrip voor. Ze lachte wel en gaf Jean Louis een pakkerd toen hij haar de roos overhandigde, maar ze schudde haar hoofd en maakte kleine misprijzende geluiden toen hij tegen haar zei dat hij bij haar wilde blijven logeren in plaats van bij Mlle. Chabas.

„Ik sta elke morgen in de winkel, Jean Louis,” zei *Grandmère*. „Daar zou ik niet naar jou kunnen omkijken.”

„Ik zou best voor mezelf kunnen zorgen!” zei Jean Louis een beetje boos.

„U bent alleen niet op me gesteld.”

„*Parbleu!*”¹ dat weet je toch wel beter, *mon petit!*”² *Grandmère* trok Jean Louis naast zich op de sofa. „Mlle. Chabas past toch ook vaak op je vriendjes. Hun ouders zijn beslist vol lof over haar.”

„Ik mag haar niet!” pruilde Jean Louis.

„Mijn vriendjes houden ook geen van allen van haar!”

„Waarom niet?” vroeg *Grandmère*.

„Ze is nijdig en vervelend! Ze vertelt nooit verhaaltjes en speelt nooit spelletjes zoals u, *Grandmère*. Er kan bij haar nog niet eens een lachje af!”

„Die arme Mlle. Chabas. Ze was toch zo knap en zo vrolijk toen ze nog een meisje was.”

„Knap!” riep Jean Louis vol verbazing uit.

„*Qui*. Een van de aardigste meisjes van heel Reims.” *Grandmère* glimlachte zachtjes. „Ik was jaloers op

haar, omdat haar ogen de kleur van viooltjes hadden.”

Het was voor Jean Louis moeilijk te geloven dat zijn vrolijke, opgewekte grootmoeder ooit jaloers op Mlle. Chabas was geweest. „Maar ze is oud, *Grandmère*, en die zwarte jurken van haar zijn zo lelijk. U bent niet oud — u bent mooi!”

„Dat komt doordat ik jou heb, *mon petit*, en je vader en moeder. Mlle. Chabas heeft niemand. Ze heeft haar levenlang voor anderen moeten zorgen. Eerst was er een invalide zuster, toen haar ouders op hun oude dag, en er was eigenlijk nooit genoeg geld.”

„Waarom hebben haar vrienden haar dan niet geholpen?” vroeg Jean Louis.

„Dat hebben we wel geprobeerd, maar de meesten van ons waren in die tijd ook erg arm,” verzuchtte *Grandmère*. Misschien hebben we niet genoeg ons best gedaan. De zorgen van anderen vergeet je zo gemakkelijk. Nu is ze oud en eenzaam, en ze heeft geen ander uitzicht dan voor andermans kinderen te zorgen.”

Jean Louis moest plotseling een brok in zijn keel wegslikken. „’t Spijt me dat ik zo onbeleefd tegen haar geweest ben, *Grandmère*,” zei hij met een benepen stemmetje.

Grandmère legde een arm om de schouders van Jean Louis. „Ik ken een prachtig spelletje dat jij met Mlle. Chabas kunt spelen,” zei ze.

Jean Louis haalde zijn schouders op. „Ze wil niet spelen — ze houdt niet van spelletjes.”

„Maar die zal ze ook niet kennen!” zei *Grandmère*. „Dat spelletje heet ‚het spel van de lach’ en om het te winnen moet je Mlle. Chabas aan het lachen zien te krijgen.”

Jean Louis was niet van mening dat „het spel van de lach“ erg leuk zou zijn, maar *Grandmère* scheen zoveel plezier te hebben in het idee dat hij ermee instemde.

„Mooi zo!“ zei *Grandmère*, „en denk eraan, als je wilt dat ze tegen je lacht, moet jij haar eerst een glimlach tonen. Als jij het wilt, neem ik je zaterdagmiddag mee naar de poppenkastvertoning in het park.“

„'t Zal niet meevallen,“ zei Jean Louis. „Je bedenkt wel iets,“ zei *Grandmère*. Toen Jean Louis langzaam naar huis wandelde, was hij er toch nog helemaal niet zeker van dat hij Mlle. Chabas aan 't lachen kon brengen. Ze hield niet van grapjes, en raadseltjes vond ze onzin. Jean Louis stond weer stil bij het bloemenkraampje op de hoek; *Grandmère* lachte wel altijd als hij bloemen voor haar meebracht. Hij aarzelde een hele poos; toen herinnerde hij zich wat *Grandmère* over de ogen van Mlle. Chabas had gezegd, en kocht een klein boeketje viooltjes.

Naarmate hij dichter bij huis kwam, begonnen de voetstappen van Jean Louis te slepen, alsof hij lood in de schoenen had. Hij was veel langer dan dertig minuten weggeweest. *Mademoiselle* zou wel erg boos zijn.

„Ha! Ben je daar — nu, dat werd tijd ook!“ riep Mlle. Chabas, toen Jean Louis binnenkwam.

„'t Spijt me dat ik te laat ben, *Mademoiselle*.“ Jean Louis toverde een brede glimlach tevoorschijn en overhandigde haar de viooltjes.

Mlle. Chabas' mond viel open van verbazing. „Voor Mij?“

„*Oui*. Ik dacht zo dat ze mooi zouden staan op uw japon.“ Jean Louis keek hoopvol naar *Mademoiselle*'s gezicht, maar ze glimlachte niet. Toch spelde ze inderdaad de viooltjes op haar japon.

Jean Louis hield even verrukt zijn adem in, met een licht stokkend geluid. „Uw ogen hebben dezelfde kleur als de viooltjes!“ zei hij.

Er daagde een glimlach in Mlle. Chabas' ogen, die zich uitbreidde tot haar lippen. Toen leek haar hele gezicht blij en jong.

„U hebt geglimlacht!“ riep Jean Louis opgetogen uit. „Wat bent u toch mooi, *Mademoiselle*.“

Er kwam een afwezige blik in de ogen van Mlle. Chabas. „'t Is heel lang geleden sinds iemand dat tegen mij gezegd heeft, Jean Louis.“

„Van nu af aan zult u het dikwijls te horen krijgen!“ lachte Jean Louis, „want ik ga u een spelletje leren.“

„Ik ben anders niet zo goed in spelletjes,“ zei Mlle. Chabas wat onzeker.

„Dit spelletje kunt u wel spelen — dat kan iedereen! Het heet ‚het spel van de lach‘.“

Jean Louis schonk Mlle. Chabas een brede glimlach, en hij was volstrekt niet verwonderd toen ze teruglachte.

1 Natuurlijk wel!
2 Mijn kleintje.

De eikel en de pompoen

een fabel van LA FONTAINE, vertaald door FLORA LEWIS

Eens op een mooie septemberdag slenterde Jelmer wat rond door het land. Daar zag hij een reusachtigerijpe pompoen aan de ranke stengel van de pompoenplant hangen.

Wat een grote fout heeft de Schepper daar toch gemaakt, dacht hij. Nee maar, als ik het voor 't zeggen had gehad, dan zou ik die grote, dikke pompoen hebben opgehangen aan die hoge eikeboom daarginds. De eikel, die niet dikker is dan mijn pink, zou veel beter staan aan deze lage plant. Een grote boom hoort een grote vrucht te hebben, en een kleine een klein vruchtje. Ze hadden mij eerst om raad moeten vragen.

Terwijl hij hierover nadacht, strekte Jelmer zich uit onder de eikeboom en viel in slaap. Weldra viel er iets naar beneden, waardoor hij wakker werd. Toen hij zijn hand naar zijn gezicht bracht, vond hij een eikel die in zijn baard was blijven hangen. Zijn neus bloedde en dat deed hem wel een toontje lager zingen.

„Oef! Die kleine eikel heeft me een bloedneus bezorgd! Stel je voor dat er zo'n grote pompoen op mijn hoofd was gevallen!”

Jelmer was nu klaar wakker en hij prees de Schepper, *Die alles zo goed geregeld heeft.*

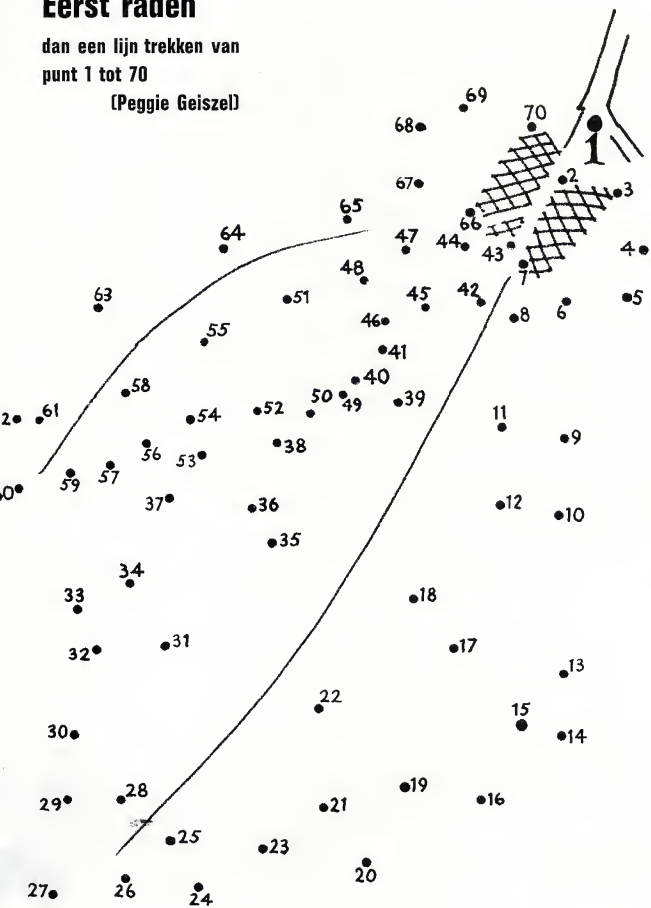

Eerst raden

dan een lijn trekken van
punt 1 tot 70

[Peggie Geiszel]

De presiderende bisschop
spreek tot de jeugd over

Gevolg geven aan de uitdagingen van het leven

Van meet af aan heeft de mens in een wereld vol tegenstellingen geleefd. Het werd zo beschikt toen Adam en Eva uit de hof van Eden verdreven werden, waarbij de Heer bekendmaakte: „... zo zij het aardrijk om uwentwil vervloekt is en met smart zult gij daarvan eten al de dagen uws levens.

„Ook zal het doornen en distelen voortbrengen ...

„In het zweet uws aanschijns zult gij brood eten ...” (Gen. 3:17-19.)

Opmerkelijk is het gezegde: „zo zij het aardrijk om uwentwil vervloekt.” Op het eerste gezicht lijkt dit een ongerijmde uitspraak, totdat men even nadenkt over de noodzaak van tegenstellingen in het leven. Er wordt een punt aangegeven, in de richting waarvan men zich opwaarts kan voortbewegen. Door deze opwaartse dimensie ontstaat er automatisch een punt waarheen men zich in neerwaartse richting kan verplaatsen. Zonder deze wet van tegenstellingen zou alles in tijd en ruimte op één en dezelfde plaats blijven stilstaan.

In het Boek van Mormon zet Lehi duidelijk uiteen waarom er tegenstellingen in het leven moeten zijn opdat de mens kan groeien en vooruitgang maken: „Want het is noodzakelijk, dat er een tegenstelling in alle dingen is. Indien dit niet zo ware, ... dan zou er geen rechtvaardigheid kunnen worden teweeggebracht noch goddeloosheid, geen heiligheid noch ellende, geen goed noch kwaad. *Daardoor moesten dan alle dingen noodzakelijk één samengesteld geheel zijn;* doch indien alles aldus één geheel ware, zou het onvermijdelijk als dood moeten blijven, leven noch dood hebbende, verderf noch onverderfelijkheid, ... gevoel noch gevoelloosheid.

„Dan zou alles noodzakelijkerwijze

voor niets zijn geschapen en daarom zou het scheppen er van zonder opmerking zijn geweest ...” (II Ne. 2:11-12, cursivering toegevoegd.)

Krachtens de wijsheid en het inzicht die deze teksten verschaffen in de ware bedoeling van tegenstellingen in het leven, hoeven jonge leden van de Kerk niet in verwarring te worden gebracht door de bedrieglijke stemmen die roepen om revolutie en geweld als middel tot onmiddellijke vestiging van de volmaakte wereldorde. Op onze weg naar het eeuwige leven krijgen wij hier, als in een geestelijke en morele leerschool, te maken met onenigheid, armoede, onrechtvaardigheid en mislukking. Alle mensen bewegen zich, hetzij in opwaartse richting naar volmaaktheid en eeuwige vrede en vreugde, of in neerwaartse richting naar onvolmaaktheid en eeuwige smart en kwelling. De vrijheid van handelen, de gelegenheid om zelf te kiezen wat men wil doen, vereist omstandigheden waaronder gewelddadige, zondige en wellustige mensen vrij zijn om datgene te doen waardoor zij in staat worden gesteld hun lage lusten tot uitdrukking te brengen. Als zij zulks verkiezen, scheppen zij daarmee omstandigheden waardoor de onschuldigen benadeeld worden, de vrede wordt verstoord, armoede en gebrek ontstaan en de positieve groei en vooruitgang wordt belemmerd van hen die de Heer gehoorzaam willen zijn, door de vervolmaking na te streven die in de eeuwige werelden ten volle zal worden bereikt.

De leden van de Kerk kunnen verwachten dat ze problemen op te lossen krijgen, maar ze weten dat de enige vruchtbare wijze waarop men deze moeilijkheden het hoofd kan bieden is ze te oplossen te brengen door middel van de ordelijke gang van zaken, nl. via het gerecht en het gevestigde

gezag. Geen enkel kerklid dat in overeenstemming met de leer van de Kerk leeft zal trachten de vraagstukken van onze tijd op te lossen door ongehoorzaamheid aan orde en recht, want: „Wij geloven onderdanig te moeten zijn aan koningen, presidenten, regeerders en overheidspersonen, in het gehoorzamen, eren en onderhouden der wet.” (12e geloofsartikel.)

Gelovige heiligen der laatste dagen zullen alleen langs wettige en grondwettelijk goedgekeurde weg trachten gevolg te geven aan de uitdagingen van onze tijd ten einde een betere wereld op te bouwen, waarin alle mensen door hun eigen vlijtig streven de gelegenheid zullen hebben het pad te kiezen dat opwaarts voert tot in de eeuwige vrede en blijdschap.

Een kleine, luidruchtige, gewelddadige minderheid wijt alle kwalen waaraan de wereld lijdt aan wat men de „establishment” (de gevestigde orde) noemt. Deze minderheidsgroep pleit om verwerping en vernietiging van een bestel dat weliswaar niet volmaakt is, maar nochtans de enige grondslag waarop voortgang kan worden behaald. Een bepaald plan hebben ze niet en nog veel minder de bekwaamheid om zelfs de eenvoudigste omstandigheden te verbeteren waarover ze zich zo luidkeels beklagen. Zolang iemand niet beschikt over de plannen, het vermogen en de middelen, met behulp waarvan hij datgene dat in onze maatschappij niet volmaakt is door iets beters kan vervangen, gaat het met hem veeleer achteruit en bergafwaarts dan voorwaarts en opwaarts. Jonge heiligen der laatste dagen zijn zich bewust van de hedendaagse uitdagingen en problemen. Ze weten dat dit leven een reis is. De bestemming daarvan, met de vrede en de overvloed die ze zich wensen is niet ten volle op deze aarde te vinden. De weg naar de eeuwige vreugde is steil en rotsachtig, maar het pad is vol spanning en het voert tot de vervulling van al hun rechtvaardige verlangens. Met vreugde begroeten zij de inspanning van het klimmen. De weg van uitdagingen en tegenstellingen is voor hen een mooie kans, maar geen mislukking. ○

HET WAAGSTUK VAN DE *liefde*

DOOR CATHERINE KAY EDWARDS

Nu, het was tenslotte dan toch gebeurd — datgene, waarvan ze had gedacht dat het onmogelijk was, waarvan ze had gezegd dat het haar nooit zou overkomen, wat alleen anderen overkwam die veel zwakker waren — dat was haar nu overkomen. Ze was verliefd geworden op een jongen, die geen mormoon was.

O jawel, ze was zelfvoldaan en zelfverzekerd geweest. Ze had medelijdend de eenzame vrouwen gadeslagen die in de kerkzaten, enkelen misschien met hun kinderen, maar allemaal blijkbaar heel erg alleen. Over 't algemeen waren ze in twee groepen verdeeld — zij die zich als bekeerlingen bij de Kerk hadden aangesloten, maar wier echtgenoten geen lid geworden waren, en zij die wel in de Kerk waren opgegroeid, maar die op een gegeven ogenblik hadden besloten het tempelhuwelijk niet meer als maatstaf aan te houden. Welke groep was er bedroefder aan toe? En hoe bitter hard hadden beide groepen de steun van het priesterschap nodig in hun leven!

„Mij niet gezien,” had Inge uitdagend beloofd. „Is 't met mij nu zover gekomen?” vroeg ze zich vol ontzetting over de omvang van dit probleem af, dat niet alleen van invloed zou zijn op haarzelf, maar ook op haar hele nageslacht.

Er waren drie jaren voorbijgegaan

sinds ze haar ouderlijk huis en familie had verlaten om in de stad naar de handelsschool te gaan en een betrekking te zoeken. Het was nu twee en een half jaar geleden dat op zekere dag twee mormoonse zendelingen bij haar hadden aangeklopt, twee en een half jaar sinds ze uit vriendelijkheid had gevraagd of ze uit die hete zon binnen wilden komen en hen daarna uit ontlukende godsdienstige belangstelling had gevraagd terug te willen komen.

Sindsdien was de Kerk haar leven geweest. Zij die eerst zo eenzaam was geweest in de grote stad was nu plotseling omringd door heel warm kloppende harten. Zij die eerst met haar vrije tijd geen raad had geweten, had nu ontdekt dat er beslist geen goede mormonen bestonden die lui waren. Zij die zich eerst verloren en onzeker had gevoeld, had nu bemerkt dat er een heel nieuwe wereld van brandende vragen voor haar openging, en ook van bevredigende antwoorden. Zij die eerder niet het gevoel had gekend dat haar leven geleid werd, had nu een nieuw vertrouwen gevonden als een geliefd kind van God.

Haar nieuwe leven was een rijke en altijd boeiende ervaring, maar de zusters van de Kerk schudden wel eens hun hoofd en zeiden dan: „Och Inge, wat zouden wij toch graag willen dat

er eens een goede mormoonse man op je pad mocht komen." Inwendig knikte Inge dan van ja en stemde ermee in. Het huwelijk, dat altijd een rol had gespeeld in haar dromen, begon meer en meer deel uit te maken van de bestemming waarnaar ze voor zichzelf verlangde.

Op een keer had Inge in een zeldzame stemming van zelfbeklag en met het gevoel van „lieve help, het leven gaat aan me voorbij" erin toegestemd naar een dansavond te gaan, georganiseerd door de kerk van haar beste vriendin. Ruth verkeerde in een soortgelijke situatie als Inge zelf, nl. die van het enige ongetrouwde meisje in haar kerkgemeenschap, en er was tussen hen een hechte vriendschap ontstaan. Dat ze die avond een bijzonder iemand zou ontmoeten was beslist wel het laatste wat in Inges brein was opgekomen, terwijl ze haar lievelingsjapon van zachtrose tule aantrok. Ze had zich al verzoend met de gedachte dat het wel weer net zo zou gaan als voorheen op zoveel andere van de kerk uitgaande dansavondjes, waar de oudere mannen uit plichtsgevoel met haar dansten, en de jongens onder de twintig omdat ze geen moed genoeg hadden om meisjes van hun eigen leeftijd ten dans te vragen. Hoe had ze dus verrukt kunnen zijn toen iemand haar zachtjes op de schouder geklopt en

haar voor de volgende dans gevraagd had? Zeker niet voordat ze zich had omgedraaid en in de heldere blauwe ogen van Ed van der Woude had gekeken.

't Was geen liefde op het eerste gezicht geweest, maar wel was haar eerste indruk: *hij ziet eruit als iemand die ik altijd graag heb willen leren kennen.* En Ed? Zijn eerste indruk van Inge was eenvoudig: *ik zou het prettig vinden eens met haar kennis te maken; ik zou haar graag wat beter leren kennen.*

De herinnering aan die avond was gehuld in een waas van licht, muziek en gelach, maar verder was Inge er niet veel van bijgebleven, totdat ze die nacht in bed lag, glimlachend, nog trillend van emotie en genietend van het feit dat ze een afspraakje hadden gemaakt voor de volgende vrijdagavond. Toen was het opeens met kracht tot haar doorgedrongen: zij, Inge Wagenaar, een trouw en onwrikbaar lid van de mormoonse Kerk, een standvastig kandidaat voor een tempelhuwelijk, had een afspraak met een niet-mormoon, die bovendien een goed lid van zijn eigen kerk was. Weliswaar was ze al eens meer met andere jongens uitgeweest die geen heiligen der laatste dagen waren, en dat werd in haar gemeente niet eens zo zwaar opgenomen, waar jongens van haar leef-

tijd zo schaars waren, maar toch... het viel niet te ontkennen, ditmaal was het anders. Deze jongen was heel anders.

Och kom, dacht ze, 't kan heus niet zoveel kwaad. 't Is zo'n buitengewoon aardig iemand. Hij rookt of drinkt niet, hij is niet lui druchtig en blijbaark ook niet ordinar. Hij kan op een beschaafde manier lachen en pretmaken, hij is welgemanierd en attent, een tikje verlegen, maar toch uitmuntend gezelschap. Kortom: op en top een jonge mormoon, behoudens één enkel ding: hij is nu eenmaal geen mormoon.

De hele nacht door bleef ze te de pro's en contra's tegen elkaar afwegen. Telkens beleefde ze opnieuw de pret die ze samen hadden gehad, en steeds weer somde ze zijn pluspunten op, maar telkens kwam ze ook weer voor het feit te staan hij niet van haar eigen geloof was. Voordat ze eindelijk in slaap viel, was ze tot de slotsom gekomen dat ze nog wel eens met hem zou uitgaan, maar daar bleef het dan bij. Ze zou er geen ernst mee maken, ze zou alleen maar dankbaar zijn dat ze nu iemand gevonden had met wie ze op onschuldige, fatsoenlijke wijze in christelijke stijl prettig kon omgaan. Tenslotte was ze beslist niet van plan ooit met iemand anders te trouwen dan met een goed priesterschapsdrager; ze had haar gevoelens toch zelf in de hand! Even flitste haar terloops een gedachte door het hoofd en vroeg ze zich af of Ed op ditzelfde moment misschien bij zichzelf zou zeggen: „'t Is wel een aardig meisje, maar ze is mormoonse! Och kom, 't is immers niet serieus bedoeld, gewoon samen een keertje uitgaan.”

Hoe zou ze ooit te daaropvolgende weken hebben kunnen beschrijven, waarin zij en Ed elkaar nog nader gekomen waren? Ze hadden allebei dezelfde smaak, dezelfde moeilijkheden en soortgelijke dromen en doelstellingen. Ze deden samen van alles en nog wat en kwamen tot de ontdekking dat ze zich in alle opzichten best met elkaar vermaken konden. Er was in hun verhouding eigenlijk niets verontrustends of wereldschokkends; ze pasten bij elkaar als de delen van een

mooie legpuzzel, waaraan slechts één enkel stuk ontbrak. Maar één ontbrekend onderdeel, maar waartoe dient zo'n legkaart waarvan een stukje weg is, en dan nog wel een zo belangrijk onderdeel, nl. de sleutel die de volle schoonheid ervan kan onthullen? Inge besefte dit best en Ed ook.

Juist in deze tijd begon Inge ook te tobben met andere moeilijkheden. Nu eens placht ze zich in een ware razernij van kerkelijke activiteit en studie te storten, dan weer moest ze zichzelf dwingen naar de vergaderingen te gaan. Soms was elk gezicht dat ze in de kerk zag haar lief, maar soms ook werd iedere groot kortaf door haar beantwoord. De ene dag stelde ze dat ze hem nooit meer wilde zien, en de volgende betreurde ze het alweer dat ze zonder hem niet leven kon. Wanneer ze al eens besloot met andere jongens uit te gaan, dan dacht ze altijd een hele poos na over de vooruitzichten, om zich daarna nog meer aan Ed vast te klampen. Juist hun intimiteit en eenheid van ziel was voor hen beiden wel eens te pijnlijk om te dragen. Eens op een zondag hield bisschop Brinkman haar staande terwijl ze zich haaste om na de avondmaalsvergadering haars weegs te gaan. Hij vroeg haar even in zijn kantoor te willen komen. Ze stemde hier grif in toe, want ze had werkelijk respect voor haar bisschop en ze besefte dat ze niet langer buiten priesterlijke leiding kon. Toch had ze dit ogenblik, waarvan ze wist dat het eenmaal zou moeten komen, lang gevreesd.

„Ik ben blij, Inge, dat je deze ogenblikken vrij kon maken,” zo begon hij na een paar opmerkingen ter inleiding. „Ik heb je de laatste tijd al vaker eens willen spreken, maar blijbaark kan ik je na de vergaderingen nooit tijdje te pakken krijgen. Er zit jou iets dwars, nietwaar?”

Inge bleef gespannen in haar stoel zitten en keek strak naar haar zenuwachtig bewegende vingers, maar ze slaagde er nog wel in „ja” te knikken. „Kom, vertel me er eens iets van, Inge. Ik wil je graag helpen en ik denk zo dat jij mijn hulp wel nodig hebt.”

Langzaam begon ze hem te vertellen

over haarzelf en een lange, blonde jongeman die alles vertegenwoordigde wat zij van het leven verwachtte, en over een situatie waarop ze niet bleek te zijn voorbereid. De bisschop luisterde aandachtig en knikte zo nu en dan van ja of stelde een vraag.

„Juist, ik begrijp 't. Dat is een moeilijk geval, maar zo te horen lijkt 't mij beslist wel een keurige jongeman.”

„Bissop Brinkman, dat is 't nu juist, 't is zo'n keurig iemand. Als hij nu lui druchtig was of op een of andere manier vervelend, dan kon ik hem best opgeven, maar dat is hij niet. Hoe beter ik hem leer kennen, hoe bewonderenswaardiger ik hem vind. Hij is — hij is — o, hij is zo „mommoons” — maar hij besefte het alleen zelf niet.”

De bisschop glimlachte haar toe en zei: „Daar heb je nu juist een van de verdrietigste problemen aangeeroerd waar een bisschop of een zending mee kan zitten, of een mormoon in 't algemeen. Ik heb vele mensen ontmoet die zulke fijne mormonen hadden kunnen zijn, mensen met wie de beginselen van ons geloof besproken zijn, die zich bijna hebben laten dopen, maar toch om de een of andere reden nooit verder gekomen zijn. Wat had het veel voor hen kunnen betekenen als ze in onze zegeningen hadden gedeeld en wat een ontwikkeling hadden ze kunnen doormaken! De Kerk heeft ze nodig, maar nog meer hebben zij de Kerk nodig.”

„Ja, juist,” stemde Inge levendig met hem in, „soms zou je ze wel een klap op hun hoofd willen geven en hen toe willen schreeuwen: „Zie je dan niet in wat dit voor een kerks is? Weet je niet dat dit het geweldigste is wat je overkomen kan?”

De bisschop lachte om haar uitbarsting. Inge lachte met hem mee en kwam plotseling dankbaar tot de ontdekking dat ze zich na weken voor het eerst begon te ontspannen.

„Inge,” zei hij toen ernstig, „ik ben niet van plan je te zeggen die jongen van je te laten lopen, maar wel ga ik je nu verzoeken iets nog moeilijkers te doen. Ik zou graag willen dat jij op je eigen manier en op een door jezelf gekozen tijdstip de schoonheid van het

Evangelie voor hem ontvouwt. Daarvoor moet je heel sterk staan in je geloof en te allen tijde een levend voorbeeld in het Evangelie zijn. Geef hem liefde en onderricht, maar als je ziet dat hij zijn hart tegen de Kerk heeft verhard, dan moet je met behulp van de Heilige Geest de kracht kunnen opbrengen hem te verlaten en een nieuw leven te beginnen."

Inges hart werd overstelpd bij de gedachte aan het ontzaglijke van haar taak. Ze had al verscheidene roepingen in de Kerk vervuld, maar zo ontzagwekkend als deze was er nog niet één geweest, en geen enkele taak had zoveel voor haar betekend.

"Ik besef wat ik hier van je vraag, maar je hoeft het niet alleen te doen. Mijn gebeden zullen je vergezellen en, als je dat graag wilt, ook de gebeden van mijn raadgevers, maar je grootste hulp moet van de Heilige Geest komen. Put heel veel kracht uit bidden en vasten. Vraag jezelf iedere dag, ja ieder uur af wat een tempelhuwelijk voor je te betekenen heeft. Vraag ook: 'Wat heeft het priesterschap voor mij te betekenen?' Je hebt in je ouderlijk huis zonder het priesterschap geleefd. Wil je altijd zo leven? Wat is de eigenlijke betekenis die het Evangelie in je leven heeft?"

Inge Wagenaar ging heen met zijn zegen en met een nederig gebed in haar hart. Nog nooit tevoren had ze zich zo verootmoedigd gevoeld en toch zo vurig naar de toekomst verlangd. Nog nooit had zij God zo hard nodig gehad.

De eerstvolgende weken waren met geen pen te beschrijven. Daar waren ogenblikken van pure verrukking en ook van grote kwelling. Geleidelijk aan begon ze Ed het een en ander te vertellen over de beginselen van de Kerk en hem uit te leggen wat het betekende als je mormoon was. In haar eerste besteedde ze veel tijd aan eenreentje studie en vroeg ze zich telkens af: *wat heeft de Kerk voor mij te betekenen?* Steeds wanneer alles haar teveel scheen te worden, ging ze naar de bisschop, die altijd de juiste woorden wist te vinden om haar te troosten. Ze gaf enkele leden van de wijk een

korte uiteenzetting van haar probleem en was diep getroffen door hun gebeden en zegenwensen. Allen gaven haar de verzekering dat iemand met zo'n prachtig karakter bestelwel oog zou krijgen voor de waarheid van het Evangelie.

Bovendien waren er hulpmiddelen waarvan ze gebruik kon maken om haar doel te bereiken.

Daar had je de eerste keer dat hij met haar mee naar de kerk ging en tot de ontdekking kwam dat hij heel wat leden al kende en hoogachtte. Iedereen reikte hem de vriendenhand en het liet een diepe indruk bij hem achter van de geweldige blijdschap van de heiligen der laatste dagen.

Daar was het aanvankelijke wantrouwen van de zijde van Eds naaste familieleden, toen hun zoon het geloof dat zij van huis uit waren toegegaan in twijfel begon te trekken, maar door Inges hartelijkheid en het eerlijke zoeken van Ed werden ze wat milder gestemd; hij was immers altijd een goede zoon geweest en ze moesten hem in dit opzicht ook wel vertrouwen.

Er waren OOV-fuifjes, tenniswedstrijden met de zendelingen, dineetjes bij bisschop Brinkman thuis met zijn gezin, ringconferenties, de onderzoekersklas in de zondagsschool. Het was een mooie tijd waarin Ed de mormonen leerde kennen en kennis nam van hun levenswijze, een tijd ook waarin Inge zich realiseerde hoe vurig ze verlangde dat haar lot aan het zijne verzegeld zou worden.

Verscheidene weken later zat Inge eens alleen in haar kamer, terwijl ze probeerde een boek te lezen, maar haar gedachten waren bij Ed. Ze sloot haar ogen in een vermoeide poging zich te concentreren, want het was de laatste tijd niet zo goed gegaan. Er was altijd wel enige twijfel in zijn geest overgebleven, maar bij het behandelen van de laatste discussies had hij enkele belangrijke punten niet kunnen aanvaarden, en de toestand liet zich niet af te best aanzien. Het leek wel alsof er een soort crisis op til was, alsof iets in hem voor het laatst krachtig stelling scheen te nemen tegen het Evangelie.

Ze vroeg zich af of alles dan vergeefs

was geweest. Zouden al haar gebeden en pogingen hier een einde vinden? Wat zou er gebeuren als hij de Kerk niet wilde aanvaarden? Zou zij hem dan toch nog blijven liefhebben, met hem in het huwelijk treden, in de hoop dat hij te zijner tijd wel van gedachten zou veranderen? Zou hij een afkeer van haar krijgen en het land aan de Kerk, zodat hij haar voorgoed zou verlaten? En zo ja, hoe zou ze dan haar leven ooit weer op kunnen bouwen? Zou dit haar jegens de Kerk verbitteren? Of zou hij heel die prachtige waarheid aannemen en zouden zij samen door middel van het priesterschap een eeuwige eenheid van liefde vormen?

Opeens hoorde ze hoe er hard aan de deur werd geklopt en de stem van Ed riep haar. Vlug deed ze de deur open. "t Spijt me echt je zo lastig te moeten vervolgen, Inge, maar ik heb iets op mijn hart en ik moet je nodig spreken. Och toe, alsjeblijft, nu daadlijk!" Zonder een woord te zeggen ging ze naar buiten, liep op hem toe en sloot de deur achter zich. Ze liepen verscheidene straten ver stevig samen door, zonder een woord te wisselen. Diepe, bekommerde gedachten vlogen haar door het hoofd en ze verlangde ernaar haar hand in de zijne te leggen, maar toch was ze te bang om dat te doen.

Eindelijk stonden ze stil bij die oude, kromme en verdraaide boom in het stadspark, een van hun geliefkoosde plekken, en ze ging zitten op een laaghangende tak. 't Was een van die zeldzame maanverlichte avonden, klaar en zacht.

"Zeg Inge, ik — ik heb vanavond iets heel ongewoons gedaan."

Ze vroeg zich af wat ze moest zeggen, maar ze kon alleen een zwak "O ja?" uitbrengen. *Help me, zodat ik hem kan helpen*, schreef ze inwendig.

"Ik heb vanavond gebeden. Nee, lach niet. Dit meen ik volstrekt oprecht. Zie je, ik dacht dat ik wel eens eerder had gebeden, maar in werkelijkheid was dat niet zo, althans niet op die manier. Ik heb ook nog nooit beleefd wat ik toen heb meegemaakt. Ik kreeg zo'n vredig gevoel over me, Inge. Een

goede, ware, volkomen vrede, zoals ik in mijn stoutste dromen nooit mogelijk had geacht. De ouderlingen vroegen me maar steeds met een oprecht hart te bidden, maar toch heb ik dat eigenlijk nog nooit echt gedaan, en mijn gemoed werd gekweld door twijfels en angsten. Toch ben ik vanavond neergeknield en ik heb inniger gebeden dan ik ooit voor mogelijk zou hebben gehouden."

Ze zat daar volkomen bewegingloos en voelde de kracht die uitging van dit grote nieuwe geloof, en ze verwonderde zich erover dat hij haar waardig had geacht haar hierin te laten delen.

"Toen gebeurde het dat al mijn twijfels van me afgenomen werden, en ik zag alles zo kristalhelder, zo prachtig. Daarna waren al mijn redenen om aan de Kerk te twijfelen verdwenen. Die kwamen er niet zozeer op aan, ook dat de mensen misschien zouden denken, dat ik me alleen terwille van jou bij de Kerk had aangesloten was niet belangrijk. Ik weet nu dat Joseph Smith een profeet is geweest, en dat de Kerk van de heiligen der laatste dagen Christus' eigen ware Kerk op aarde is. Al wat ik wil, Inge, is een goed mormoon te worden. Ik wil dit niet halfslachtig doen, maar ik wil mijn leven en mijn dromen eraan wijden om een goed lid van de Kerk te zijn. Ik wil een goede broeder voor mijn medemensen zijn en een goede man voor jou. Ik wil tot in alle eeuwigheid samen met jou naar de volmaking toegroeien. Ik heb je nodig, Inge, en ik houd van je!"

Ze zat doodstil. De tranen kwamen in haar ogen, en gleden zachtjes en onopgemerkt over haar wangen. *Lieve Vader in de hemel, hoorde ze haar hart zeggen, helpt U mij alst-blijft dit ogenblik nooit meer te vergeten, of de schoonheid van zijn ziel. Vergeeft U mij mijn twijfels en gemopper. Maak mij hem waardig. Vergeeft U mij ook mijn grootste zwakte, die ik nu inziet, nl. mijn zelfzucht. Zolang ik hem nu ken, heb ik er meestentijds aan gedacht hoe ik een mormoon van hem zou kunnen maken om mij mee naar de tempel te nemen. Vergeeft U mij dat ik meer heb gedacht aan mijn* (wordt vervolgd op blz 57)

De president

Op de avond van de 27ste juni 1844 ondergingen de profeet Joseph Smith en zijn broeder Hyrum in Carthage (Illinois) de martelaarsdood. "Zo werd na veertien luttele jaren ambtsvervulling de bediening van de profeet beëindigd, en de nieuw opgerichte Kerk had de grootste crisis in haar geschiedenis bereikt. In weerwil van de waarschuwingen van de profeet waren de mensen feitelijk niet voorbereid op de verschrikkelijke tragedie die zich aan hen voltrok."¹

Niet zodra hoorden ze van de dood van de profeet of de leden van de Raad der Twaalven die opeens speciale zending in het oosten van de Verenigde Staten waren ter verkondiging van het Evangelie en de politieke inzichten van Joseph Smith als onafhankelijk kandidaat voor het presidentschap der Verenigde Staten gingen op weg naar Nauvoo. Met uitzondering van Willard Richards en John Taylor die bij Joseph in Carthage waren geweest, kwamen de overige leden van de Raad der Twaalven op 6 augustus in Nauvoo aan.²

De dood van de profeet Joseph Smith zorgde ook voor de terugkeer van Sidney Rigdon, de eerste raadgever van Joseph in het quorum van het Eerste Presidentschap der Kerk. Rigdon, die in strijd met de wil des Heren enige tijd in Pittsburgh (Pennsylvania) had gewoond³ arriveerde op zaterdag 3 augustus 1844 te Nauvoo. Hij werd uitgenodigd om de daarop volgende dag in raadsvergadering bijeen te komen met Willard Richards, Parley P. Pratt en George A. Smith.⁴ Tijdens deze vergadering deed Sidney Rigdon zijn aanspraak gelden op het leiderschap van de Kerk.

Ouderling Rigdon predikte over de tekst: „Want Mijn gedachten zijn niet ulieder gedachten, en uw wegen zijn niet Mijn wegen, spreekt de Here.“ (Jes. 55:8.) Hij vertelde van een visioen dat de Heer hem volgens zijn zeggen had getoond over de situatie waarin de Kerk verkeerde, en dat Hij had gezegd dat er een herder moest worden aangesteld om in de voetsporen van Joseph de Kerk verder op te bouwen. Hij zei dat hij, Rigdon, dezelfde man was die door de oude profeten was bezongen, beschreven en bejubeld, en dat hij was uitgezonden om hetzelfde werk te doen als alle profeten in iedere voorgaande generatie.⁵

In de namiddagzitting van de vergadering van 4 augustus maakte ouderling William Marks, de president van de ring Nauvoo, op verzoek van Sidney Rigdon bekend dat er binnen enkele dagen een bijzondere vergadering gehouden zou worden „ter verkiezing van een bewaker of herder (president en gevolmachtigde)“⁶

Op woensdag 7 augustus, om 4 uur n.m. vond er een vergadering plaats van de apostelen, de leden van de hoge raden en de hogepriesters. Brigham Young verzocht Sidney Rigdon tegenover de Kerk een verklaring af te leggen aangaande het visioen en de openbaring die hij had ontvangen. Rigdon zette zijn standpunt als volgt uiteen:

„Het doel van mijn zending is de heiligen te bezoeken en hun mijzelf als herder aan te bieden. Op 27 juni kreeg ik in Pittsburgh een visioen. Dit deed zich aan mijn geest voor niet als een open visioen, maar veeleer als een voortzetting van het in het „Boek der Leer en Verbonden“ vermelde visioen.

van de Kerk

DOOR H. PARKER BLOUNT *

Er werd mij getoond dat deze kerk op Joseph moet worden gegrondvest, en dat alle zegeningen die wij ontvangen ons via hem moeten toekomen. Ik ben tot woordvoerder van Joseph geordend, en ik moest naar Nauvoo gaan en ervoor zorg dragen dat de Kerk op de juiste wijze wordt bestuurd. Joseph staat nog steeds in dezelfde verhouding tot deze Kerk waarin hij altijd heeft gestaan. Niemand mag de opvolger van Joseph zijn.

Het Koninkrijk moet door Josephs bemiddeling worden gegrond op Jezus Christus; er moet nog steeds openbaring worden gegeven. De als martelaar gestorven profeet staat nog altijd aan het hoofd van deze Kerk; alle quorums moeten als voorheen gehandhaafd blijven en blijven doorgaan met hun wassingen en wijdingen. Ik ben gewijd tot woordvoerder van Joseph en er werd mij bevolen namens hem te spreken. De Kerk is niet geschorst, hoewel ons hoofd verdwenen is.

Ten aanzien hiervan zijn onze meningen wellicht uiteenlopend en verdeeld. Ik ben geroepen om als woordvoerder voor Joseph op te treden, en ik wil de Kerk op hem funderen. Als de mensen mij dan ook willen steunen in deze positie, zou ik graag willen dat dit geschiedt op grond van het beginsel dat ieder lid dit persoonlijk voor zichzelf erkent. Ik stel voor als een herder over dit volk te waken; in dezen heb ik mij dan van mijn plicht gekweten en gedaan wat God mij heeft geboden, terwijl de mensen naar eigen believen mogen beslissen of ze mij al dan niet als zodanig aanvaarden.⁷

Brigham Young, die na Sidney Rigdon aan het woord kwam, sprak over het

leiderschap van de Kerk. Hij zei o. a.: *'t Kan mij niet schelen wie de leiding heeft over de Kerk, ook al was het Ann Lee, maar één ding moet ik wel weten, en dat is wat God ervan zegt. Ik bezit de sleutelen en de middelen om dienaangaande Gods wil te weten te komen.*

Ik weet dat er in ons midden mensen zijn die de Twaalven naar het leven staan, zoals zij Joseph en Hyrum naar het leven hebben gestaan. Wij zullen anderen ordenen en hun de volheid van het priesterschap verlenen, zodat deze behouden moge blijven als wij om het leven gebracht zouden worden. Joseph heeft op ons alle sleutelen en machten die tot het apostelschap behoren bevestigd die hijzelf bezat voordat hij werd weggenomen, en geen mens of menselijke groepering kan zich in deze of in de toekomstige wereld stellen tussen Joseph en de Twaalven.

Hoe vaak heeft Joseph niet tot de Twaalven gezegd: *„Ik heb het fundament gelegd en gij moet daarop bouwen, want op uw schouders rust het Koninkrijk.”⁸*

Tot besluit verzocht Brigham Young de volgende dag, nl. 8 augustus 1844, om 10 uur v. m. een bijzondere conferentie bijeen te roepen. Deze moest worden bijgewoond door „de mensen van de Kerk met de verschillende priesterschapsquorums.”⁹

Tijdens deze speciale conferentie sprak Sidney Rigdon anderhalf uur lang over het onderwerp van de verkiezing van een herder die over de Kerk moest waken. Die te verkiezen „herder” was hijzelf.

Brigham Young besloot de ochtendzitting van de vergadering met de

mededeling aan de heiligen dat indien zij de bedoeling en de wil des Heren wilden leren kennen, zij dan volgens hun rang bijeen moesten komen en een algemene vergadering van de verschillende quorums houden, een tribunaal tegen welks beslissing men niet in hoger beroep kon gaan. Hij verzocht om een bijeenkomst van de quorums om twee uur 's middags, tegelijk met een algemene vergadering van de leden.¹⁰

In de namiddagzitting veranderde Brigham Young, toen hij opstond om te spreken, voor de ogen van de mensen van gedaante. Zij zagen hem in de gelijkenis van de profeet Joseph Smith, zowel in gestalte als in stem.

In zijn toespraak bracht hij naar voren dat het Quorum van de Twaalven bij afwezigheid van het Eerste Presidentschap de leiding van de Kerk op zich diende te nemen.

Het eerste wat ik wil doen ten behoeve van de Twaalven en de mensen van de Kerk is u enige vragen te stellen. Ik vraag aan de heiligen der laatste dagen: wilt u, ieder voor zich, op dit ogenblik een profeet verkiezen of een herder? Aangezien onze profeet en patriarch uit ons midden zijn weggenomen, vraag ik u thans: wilt u dat iemand u zal hoeden, besturen en leiden door deze wereld heen, tot in het Koninkrijk Gods, of niet? Allen die graag iemand aangesteld willen zien als herder of profeet, woordvoerder of anderszins, maken dit nu bekend door het opsteken van de rechterhand. (Geen stemmen.)

Indien de leden wensen dat president Rigdon hen zal leiden, zo staat zulks hun vrij, maar ik zeg u dat het Quorum van de Twaalf de sleutelen van Gods

Koninkrijk in de hele wereld bezit. De Twaalf zijn door de vinger Gods aangewezen . . . de Twaalf, een onafhankelijk lichaam, een college van apostelen die de sleutelen van het Priesterschap bezitten — de sleutelen van het Koninkrijk Gods, die zij aan iedereen ter wereld kunnen overdragen; dit is waar, zo helpe mij God. Zij staan Joseph het naast en zijn gelijk aan het Eerste Presidentschap van de Kerk. Gij kunt het ambt van profeet, ziener en openbaarder niet vervullen; dit moet God Zelf doen. Ik herhaal nog eens, geen mens kan aan het hoofd van onze Kerk staan, tenzij God dit van de hemelen openbaart.

Welnu, indien gij verlangt door Sidney Rigdon, William Law of iemand anders te worden geleid, dan staat dit u vrij; maar ik zeg u in de naam des Heren dat geen mens bevoegd is iemand anders te plaatsen tussen de Twaalf en Joseph de profeet. En waarom? Omdat Joseph hun aanvoerder was en hun de sleutelen van het Koninkrijk in deze laatste bedeling heeft toevertrouwd voor heel de wereld; niemand legde dus een strobreed tussen de priesterschap en God.

U kunt zelf geen profeet benoemen, maar als u de Twaalf op hun post laat blijven om hun functie te vervullen, bij hen berusten de sleutelen van het Koninkrijk en zij kunnen de aangelegenheden van de Kerk besturen en alles in goede banen leiden.¹¹

Na Brigham Young voerden Amasa M. Lyman, William W. Phelps en Parley P. Pratt beurtelings het woord, en onderschreven hetgeen Brigham Young had gezegd.¹²

Toen de broeders waren uitgesproken, stond Brigham Young nogmaals op en verzocht de aanwezigen door middel van een stemming „de Twaalf te steunen als het Eerste Presidentschap der Kerk.“¹³ Nadat iedereen hiermee had ingestemd, vroeg hij wie er tegen waren. Er werd geen enkele hand meer opgestoken.

De eerstvolgende drie jaren werd het Quorum der Twaalfen met Brigham Young als president gesteund in zijn roeping als de presiderende raad van

de Kerk.¹⁴ Op 5 december 1847 kwamen de apostelen ten huize van Orson Hyde bijeen en bespraken de reorganisatie van het Eerste Presidentschap. Orson Hyde diende een motie in, die eenparig werd gesteund, dat Brigham Young President van de Kerk moest worden. Hij werd gemachtigd om zelf zijn raadgevers te benoemen.¹⁵ Van 24 tot en met 27 december werd er een algemene conferentie van de Kerk gehouden. Op de 27ste werd het Eerste Presidentschap, bestaande uit Brigham Young, Heber C. Kimball en Willard Richards eenstemmig door de heiligen gesteund.¹⁶

Hoewel de kwestie van het leiderschap van de Kerk velen een duistere zaak toescheen, had Joseph Smith een voorgevoel gehad van zijn dood en de beginselen van de overdracht van het leiderschap uiteengezet. Deze beginselen waren lang niet zo vaag als de gebeurtenissen uit die tijd misschien deden vermoeden.

Joseph Smith had van de Heer een gebod ontvangen om de twaalf apostelen tot het ambt te roepen.¹⁷ De Twaalfen moesten worden uitgekozen en geordend door de drie bijzondere getuigen van het Boek van Mormon. In de namiddag van 14 februari 1835 had het Eerste Presidentschap (nl. Joseph Smith, Sidney Rigdon en Frederick G. Williams) de drie getuigen een zegen gegeven. Daarna hadden ze zich verenigd in het gebed en waren vervolgens overgegaan tot de roeping van de twaalf apostelen.

Joseph Smith twijfelde niet in het minst aan de positie die de Twaalfen bekleedden en aan hun rang ten aanzien van het gezag en de sleutelen die zij in de Kerk droegen. Bij tal van gelegenheden heeft hij getracht de mensen hun positie duidelijk te maken.

Op 28 maart 1835 ontving Joseph in Kirtland (Ohio) een openbaring, waarin werd vastgesteld in welke verhouding het Eerste Presidentschap en het Quorum van de Twaalf Apostelen jegens elkaar stonden. Daarin heeft de Heer o. a. gezegd dat drie presiderende hogepriesters, gekozen door „de groep“ (d. w. z. de gezamenlijke leden van de Kerk) een raad vormden van

het Presidentschap der Kerk, en dat door twaalf apostelen, „bijzondere getuigen van de naam van Christus,“ een raad werd gevormd, „in gezag en macht gelijkwaardig aan de drie eerder genoemde presidenten.“¹⁸

Twee jaar later, op 23 juli 1837, werd aan Joseph in een openbaring bekendgemaakt dat de sleutelen van het Priesterschap zowel aan het Eerste Presidentschap als aan de Twaalfen waren gegeven.¹⁹ Voorts heeft Joseph de profeet eens gezegd dat de Twaalf aan niemand anders onderworpen zijn dan aan het Eerste Presidentschap . . . „en als ik er niet ben,“ zo verklaarde hij, „is er geen Eerste Presidentschap over de Twaalf.“²⁰

Orson Hyde heeft de gevoelens en waarschuwingen van Joseph de profeet met betrekking tot de raad der Twaalfen als volgt weergegeven: „Op een zekere plaats en in tegenwoordigheid van omstreeks zestig mannen, heeft hij (Joseph) eens gezegd: „Mijn werk loopt ten einde; ik ga mij enige tijd daaruit terugtrekken. Ik ga uitrusten van mijn arbeid, want ik heb de last en de hitte des daags gedragen, en nu ga ik mij terugtrekken en wat uitrusten. Ik wendt thans de last van het Koninkrijk van mij af en leg die op de schouders van de Twaalf Apostelen. Neem, dit werk op u en draag het!“²¹

Toen de leden van de Raad der Twaalfen werden gekozen, werden zij volgens hun leeftijd gerangschikt naar anciënniteit. Brigham Young werd voorafgegaan door Thomas B. Marsh en David W. Patten.²² David W. Patten kwam later om het leven en toen Marsh als oudste lid en president van de Twaalfen de Kerk de rug toekeerde, werd Brigham Young het oudste lid.²³ In een vergadering van het Quorum van de Twaalf in Preston (England) werd Brigham Young eenparig gesteund in zijn roeping als president van de Twaalfen.²⁴

Zo werd met de dood van de profeet Joseph Smith het precedent geschapen dat het oudste lid en de president van het Quorum van de Twaalf aan de leden der Kerk moest worden voorgesteld ter ondersteuning door middel van stemming als president van de

Kerk. Dat deze regeling reeds eerder werd ingesteld blijkt uit de volgende opmerkingen van John Taylor, die Brigham Young later als president van de Kerk is opgevolgd:

*Onze positie . . . scheen dus ten volle te zijn bepaald. . . Ik bekleedde in het Quorum de positie van het oudste lid en zoals door het Quorum der Twaalven terdege werd begrepen, plaatste dit mij in de positie van president van de Kerk, toen de Twaalven bij de dood van president Young het Presidentschap op zich namen, aangezien ik hun president was . . .*²⁵

In het volgende citaat wordt nog meer licht geworpen op ditzelfde onderwerp: *Wanneer de president van de Kerk sterft of anderszins afstand doet van zijn ambt, komt de verantwoordelijkheid voor de verkiezing van zijn opvolger krachtens openbaring neer op de Raad der Twaalven. Het oudste lid volgt hem dan op in het ambt, indien hij daartoe bekwaam is.*

Hij wordt daar geordend door de Raad der Twaalven, die alle macht bezit waarmee de Kerk is bekleed.²⁶ Wilford Woodruff heeft een uitgebreid antwoord gegeven op de vraag wie de leiding van de Kerk op zich moet nemen bij ontbinding van het Eerste Presidentschap. Toen hem werd gevraagd: „Is u ook enige reden bekend waarom de Twaalf Apostelen ingeval van overlijden van de president der Kerk niet iemand anders zouden mogen kiezen als zijn opvolger dan de president van de Raad der Twaalven?“ antwoordde hij:

Ik ken verschillende redenen waarom ze dat niet zouden doen. In de eerste plaats worden de Twaalf Apostelen bij de dood van de president der Kerk de presiderende gezagsdragers van de Kerk. De president van de Twaalven is dan uit hoofde van zijn functie als president van de Twaalf Apostelen evenzer de president der Kerk als wanneer hij over zijn twee raadgevers presideert . . . In de tweede plaats is er ingeval van de dood van de president der Kerk een meerderheid van de Twaalf Apostelen nodig voor de aanstelling van een nieuwe president, en het is zeer onredelijk te veronderstel-

len dat de meerderheid van het quorum in zoverre van gedachten zou kunnen veranderen om af te wijken van de door inspiratie aangegeven weg, die ook is gevolgd door de eerste apostelen ten tijde van het sterven van Christus, en door de twaalf apostelen van deze beveling bij de dood van Joseph Smith.²⁷

Hoewel hier dus duidelijk sprake is van een precedent dat tot een vaste instelling is geworden, is het goed te bedenken dat God een man tot het ambt van profeet roept, maar de mensen beslissen zelf wie hun aardse leider zal zijn. „Gij kunt het ambt van profeet, ziener en openbaarder niet doen vervullen; dit moet God Zelf doen.“²⁸

„Een man kan een profeet, ziener en openbaarder zijn, terwijl dit niets te maken heeft met zijn presidentschap over de Kerk . . . Joseph Smith was president van de Kerk . . . volgens de stem van het volk. Kunt u ook een openbaring vinden waarin hij tot president der Kerk werd aangesteld? De sleutelen van het Priesterschap werden hem toevertrouwd . . . maar toen hij werd geroepen om over de Kerk te presideren, geschiedde dit door de stem van het volk, alhoewel hij, onafhankelijk van hun stem, de sleutelen van het Priesterschap had.“²⁹

* H. Parker Blount doceert op het ogenblik en studeert zelf voor zijn doctorsgraad in de psychologie van de opvoedkunde aan de Purdue universiteit in Indiana. In 1960–61 heeft hij een zending in de Noordwestelijke Staten vervuld; later behaalde hij een M.A.-titel aan de Brigham Young universiteit. Zijn echtgenote heet Shaun Olsen; het echtpaar heeft twee kinderen, en ze zijn lid van de wijk Purdue in de ring Indianapolis (Indiana), waar Blount deel uitmaakt van het presidentschap van het quorum van zeventig.

1 Leah D. Widtsoe, *Brigham Young, the Man of the Hour*, Bookcraft Salt Lake City, Utah, 1947, pag. 92.
2 Preston Nibley, *Brigham Young, the Man and His Works*, Deseret Book Company, Salt Lake City, Utah, 1960, pag. 52.
3 Zie L. & V. 124:108–109.
4 *Documentary History of the Church*, Deel 7, pag. 223.
5 *Documentary History of the Church*, Deel 7, pag. 224.
6 *Idem*, Deel 7, pag. 225.
7 *Documentary History of the Church*, Deel 7, pag. 229–230.

8 *Documentary History of the Church*, Deel 7, pag. 229–230.
9 *Idem*, Deel 7, pag. 230.
10 Edward H. Anderson, *The Life of Brigham Young*, George Q. Cannon & Sons Co., Salt Lake City, Utah, 1893, pag. 47.
11 *Documentary History of the Church*, Deel 7, pag. 232–235.
12 *Idem*, Deel 7, pag. 237–239.
13 Joseph Fielding Smith, *Essentials in Church History*, Deseret Book Company, Salt Lake City, Utah, 1961, pag. 389.
14 Leah D. Widtsoe, *Brigham Young, the Man of the Hour*, pag. 96.
15 Joseph Fielding Smith, *Essentials in Church History*, pag. 463.
16 *Idem*, pag. 463.
17 Zie L. & V. Afd. 18.
18 Zie L. & V. 107:23-24.
19 Zie L. & V. 112:30-32.
20 *Leringen van de Profeet Joseph Smith*, blz. 112.
21 *Journal of Discourses*, Deel 13, pag. 180. (Zie ook „Het Koninkrijk Gods hersteld“ van Carter E. Grant blz. 284.)
22 Joseph Fielding Smith, *Essentials in Church History*, pp. 181–182.
23 Preston Nibley, *Brigham Young, the Man and His Works*, pag. 23.
24 S. Dilworth Young, „Here is Brigham . . .“ Bookcraft, Inc., Salt Lake City, Utah, 1964, pag. 257.
25 John Taylor, *The Gospel Kingdom*, deervoeringen bijeengebracht door G. Homer Durham; The Bookcraft Company, 1943, pag. 192.
26 John A. Widtsoe, *Priesthood and Church Government*, Deseret Book Company, Salt Lake City, Utah, 1962, pag. 284.
27 John A. Widtsoe, *Priesthood and Church Government*, Deseret Book Company, Salt Lake City, Utah, 1962, pag. 284.
28 Daniel H. Ludlow, *Later-Day Prophets Speak*, pag. 214.
29 *Documentary History of the Church*, Deel 7, pag. 233.
30 *Discourses of Brigham Young*, bijeengebracht door John A. Widtsoe, Deseret Book Company, Salt Lake City, Utah, 1943, pag. 138.

(vervolg van blz 54)

eigen behoeften dan aan de nog grotere behoeften van iemand anders. Ze keek naar het gezicht dat haar zo dierbaar was en streelde het zachtjes met haar vingertoppen. Een glimlach van blijdschap deed haar gezicht opklaren en paarde zich aan de zijne. *Het waagstuk van de liefde, dacht ze, en de zekerheid van de waarheid.* ○

Een dankbare levenshouding

DOOR BONNIE J. BABBEL *

Gisteren heb ik een paar meter stof en bijpassend garen gekocht om voor mezelf een zomerjaponnetje te maken. Terwijl ik zo naar de verblindende uitstalling van honderden klosjes garen keek, werd ik herinnerd aan een andere plaats en een andere tijd, toen garen een schaars artikel was en naalden als kostbaarheden werden bewaard.

In januari 1946 was ik nog maar drie weken oud toen mijn vader, Frederick W. Babbel van de profeet des Heren ¹ het verzoek ontving ouderling Ezra Taft Benson te vergezellen op een speciale zending naar Europa. Zij hadden tot taak hulpgoederen te distribueren onder de uitgeputte heiligen in de door de oorlog geteisterde landen en het volledige programma van de Kerk daar ten volle te doen hervatten. Vijftien maanden later keerde mijn vader terug. Deze ervaring had zijn hele leven veranderd. Ook mijn leven is erdoor veranderd, doordat ik hem heb horen vertellen van de toestanden in Europa na de Tweede Wereldoorlog. Daardoor ben ik mij meer bewust geworden van de overvloed van het goede des levens die ik geniet, en mijn hart is vervuld van dankbaarheid voor dit alles.

„Willen alle kleine kinderen van acht jaar en daaronder die hier aanwezig zijn misschien even naar voren komen? Ik zou ze graag allemaal een cadeautje willen geven.”

Ouderling Ezra Taft Benson was aan het woord. Hij had zo juist zijn toespraak beëindigd tot ruim 500 heiligen in de eens zo roemrijke stad Hamburg in Duitsland. Het was in het voorjaar van 1946. Hamburg was een puinhoop als gevolg van duizenden bomaanvallen. Miljoenen mensen waren nog te verdoofd en te zwak door voedselgebrek om veel meer te doen dan lusteloos in lompen gehuld rond te lopen, terwijl de door de oorlog aangerichte verwoestingen nog duidelijk te zien waren aan hun gezicht en hun lichamelijke conditie.

In de grote, door bombardementen geschonden aula van een schoolgebouw kwamen ongeveer 60 kinderen naar voren, en ze kregen chocoladerepen en andere lekkernijen ten geschenke van de eerste apostel die na de recente massaslachting de heiligen in Europa kwam bezoeken. Terwijl ze naar hun ouders terugkeerden, kon men ver-

scheidene kinderen horen vragen: „Mutti (Moeder), wat is dit?”

Denkt u zich eens in, kinderen van zes tot acht jaar oud, die niet eens wisten hoe een reep chocolade of ander snoepgoed eruitzag. Ongelofelijk? Niet in het na-oorlogse Duitsland.

Daarna nodigde ouderling Benson alle moeders uit naar voren te treden. Ieder van hen gaf hij een stuk zeep. Toen dit eenvoudige geschenkje hun ter hand werd gesteld, begonnen enige moeders te huilen van dankbaarheid. De aanwezigen konden voelen hoe diep hun waardering was. Tenslotte werden alle moeders die kinderen verwachtten of zoogden, verzocht naar voren te komen. Er kwamen er wel drie dozijn. Ouderling Benson gaf ze allemaal een grote Californische sinaasappel. Hij had kans gezien deze los te krijgen van een menagemeester in een militaire keuken toen hij 's morgens vroeg uit de naburige stad Bremen was vertrokken. Deze moeders konden hun eigen geluk niet geloven.

Terwijl een van deze moeders naar voren kwam, ontdekte ze een klosje garen en een naald, die ouderling Benson uit zijn reiskoffer had gehaald tijdens het uitpakken van de artikelen die hij aan het uitdelen was. Ze sprak mijn vader Frederick W. Babbel aan, die vloeiend met haar in het Duits kon praten en als tolk dienst deed, en verzocht hem aan ouderling Benson te vragen of zij in plaats van die sinaasappel dat klosje garen en die naald mocht hebben. Toen mijn vader haar verzoek overbracht, knikte ouderling Benson alleen maar met zijn hoofd, daar zijn stem te zeer door tranen werd verstikt om te kunnen spreken.

Enige ogenblikken later was deze moeder alweer op de terugweg naar haar zitplaats met haar naald en draad. Terwijl ze door het middenpad liep, hield de ZHV-presidente haar een ogenblik staande en zei: „Zuster . . . ik weet dat u die naald en dat garen wel met enkele anderen onder ons zult willen delen. Wij hebben het even hard nodig als u.”

De volgende dag woonden ouderling Benson en mijn vader een niet aangekondigde vergadering bij in de resten van

een oud schoolgebouw in de stad Hannover. Het begon al donker te worden toen ze daar aankwamen. Stukken karton vulden de gaten op waar ruiten hadden gezeten. Stel u eens voor hoe verrast ze waren toen ze daar binnenkwamen en twintig kleine kinderen aan weerszijden van het middenpad op stoelen zagen staan met hun armen vol bloemen. Terwijl ouderling Benson met mijn vader voortschreed naar het podium van de zaal, strooiden de kinderen hun bloemen uit, en hij en mijn vader liepen over dit tapijt van levende schoonheid! Ze waren vol ontroering toen ze deze vergadering openden.

Na een poosje begon het te regenen. Krachtige windvlagen maakten het nodig de luiken te sluiten. Zonder vensters om wat licht van buiten binnen te laten, zetten ze de vergadering in vrijwel volslagen duisternis voort, maar het haastig gevormde koor zong met zoveel vuur en geestdrift dat de duisternis scheen te verdwijnen.

Als jonge mensen zien wij tegenwoordig veelvuldig krantekoppen over onlusten, misdaad, oorlog en haat. Radio en televisie zenden voortdurend reportages en programma's uit die een beeld geven van de beroving en verbittering die welhaast klaar schijnen te staan om ons geheel te overspoelen. Wij hebben behoefte aan meer blijken van liefde, vriendelijkheid waardering en dankbaarheid.

Zelfs nu nog komen er herinneringen bij mij op als ik aardappels aan het schillen ben en de schillen weggooi . . . Dan herinner ik mij:

Eens hielden ouderling Benson en mijn vader een vergadering met leden van de Kerk in de Duitse stad Saarbrücken die toen in de Franse bezettingszone lag. Al wekenlang hadden de heiligen daar geprobeerd een paar sneetjes brood te bemachtigen om van het avondmaal te kunnen nemen. Aangezien brood in die tijd onmogelijk te krijgen was, besloten ze tenslotte in plaats van brood aardappelschillen te gebruiken. Ze moesten voor een half mud van die schillen — zonder de aardappels — een bedrag betalen dat gelijkstond aan driehonderd zestig gulden. Later gaf ouderling Benson hun de verzekering dat hij ervan overtuigd was dat de Heer hun offers had aangenomen.

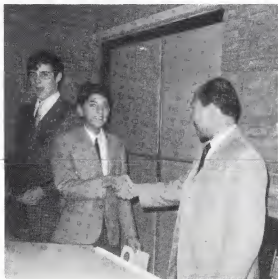
't Is gemakkelijk dankbaar te zijn voor grote dingen maar wij zien de kleine dingen vaak over 't hoofd, en we beseffen niet dat onze levenshouding er een van dankbaarheid moet zijn.

Hoe vaak herinnert mijn vader ons gezin niet aan een van de mooiste beloften die de Heer ons heeft gegeven:

En hij, die alle dingen met dankbaarheid ontvangt, zal worden verheerlijkt, en de dingen der aarde zullen hem worden toegevoegd, zelfs hondervoudig, ja, en meer dan dit. (L. & V. 78:19.)

* Bonnie June Babbel is de dochter van Frederick W. en June Andrew Babbel. Ze was drie weken oud toen haar vader door het Eerste Presidentschap werd geroepen om ouderling Ezra Taft Benson te vergezellen op een speciale zending naar Europa. Bonnie heeft onlangs een zending in de staten van New England vervuld en is nu afgestudeerd aan de Brigham Young universiteit.

1 President George Albert Smith.

Michael de Jager

Twee jonge priestersdragers uit de gemeente Nijmegen kregen op 1 november 1970 hun prestatiecertificaat. Er moet aan strenge eisen voldaan worden, wil men deze onderscheiding ontvangen. Michael de Jager en Henrik Overvliet heb-

Henrik Overvliet

ben aan deze eisen voldaan. Broeder T. K. Tio, gemeentepresident van Nijmegen, is verheugd dat deze jongemannen zo hard gewerkt hebben om deze onderscheiding te behalen.

Gezinsavonden kunnen prettig zijn

Onlangs gingen er twee jonggetrouwde mensen met een probleem naar hun bisschop.

„Wat moeten we met onze gezinsavond doen?” vroegen ze. „We hebben drie kinderen onder de zes en we weten eenvoudig niet wat we met ze moeten doen.” „Ze willen niet gewoon stil zitten luisteren als we een les uit het boek geven,” zei de vader. „We laten één het gebed doen en die vraagt dan altijd of de Heer hun wil helpen rustig te zijn, maar hij is nog niet klaar of hij zit al weer te harrewarren met de anderen,” zei de moeder. „We proberen ons te houden aan het programma van de Heer maar onze gezinsavonden schijnen nooit op de juiste manier te eindigen,” vervolgde de vader. De bisschop aarzelde even voor hij het jonge stel hielp met het probleem dat voor hen van vitaal belang was. De kwestie scheen zo simpel maar werd niettemin door zovelen in de Kerk over het hoofd gezien. De gezinsavond was voor de bisschop een plezierige avond. Hij kon dan met zijn gezin samenzingen en praten over de dingen waarover zij wilden spreken.

„Weet u, ik geloof dat uw kleine kin-

deren werkelijk plezier in de gezinsavond zouden hebben als u het belangrijk anders zou doen,” zei de bisschop. „U moet de gezinsavond vanuit hun gezichtshoek bekijken en u tegelijk realiseren dat u hun gids bent en verantwoordelijk bent voor hun zaligheid.” „Wat wil een kind van vijf jaar graag doen,” ging de bisschop verder. „Als ik thuis kom, wil hij me alles vertellen wat hij de hele dag gedaan heeft”, antwoordde de vader. „Hij wil me helpen. Meestal bezorgd hij me dan wel extra werk, maar ik laat hem helpen,” verklaarde de moeder. „Ik denk dat u zult merken dat de kinderen de gezinsavond fijn zullen vinden als u hen mee laat helpen met de voorbereidingen. Als u de versnaperingen klaarmaakt — taartjes, koekjes of wat dan ook — laat hen meehelpen. Laat uw kinderen de servetten uitdelen. De les hoeft, als ze binnenshuis wordt gegeven, er geen te zijn van het type: zitten en mondje dicht. U kunt spelletjes doen die verband houden met het Evangelie, zoals ze te vinden zijn in het nieuwe gezinsavond handboek, of u kunt zelf spelletjes maken. Als u de kinderen blijft zeggen rustig te zijn dan weet u dat u iets verkeerd doet.

VERTROKKEN:

Roundy, Roger,
Fielding (Utah)

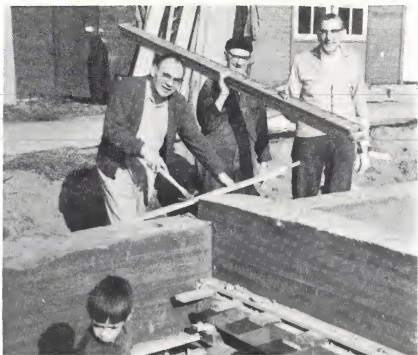

Peterson, Dwight A.,
Smithfield (Utah)

Tree, Richard J.,
Heber (Utah)

De gezinsavond is een activiteit waarbij het gezin centraal staat en die plezierig is voor het hele gezin. U kunt ook gezellig als gezin naar het stadspark gaan of gaan picknicken,” vervolgde hij. Het echtpaar zei dat ze het met de gezinsavond nog eens zouden proberen maar dan meer met de ideeën van de kinderen voor ogen. Toen ze weggingen, had de bisschop nog één opmerking: „Mag ik u de raad geven altijd uit te kijken naar gelegenheden om hen te leren over het Evangelie, wat u ook doet? Dikwijls kunnen deze lessen net zo doeltreffend zijn als de officiële les.”

Ook het zendingspresidentschap heeft ondanks zijn drukbezet programma enkele uren uitgetrokken om mee te helpen.

Broeder Muntinga, de opzichter van dit bouwproject, geeft aan een van de plaatselijke leden aanwijzingen wat er gedaan moet worden.

De kerkbouw in Arnhem

Werken, werken en nog eens werken was het motto en het zal dit nog vele komende zaterdagdagen zijn. U wordt uitgenodigd om te komen helpen het werk van de Heer voortgang te doen vinden door het bouwen van de kapel in Arnhem.

Onlangs kon u in *De Ster* lezen over de groundbreking voor de bouw van een nieuwe kapel in Arnhem aan de Middachtensingel. Dat was negentien september. De foto's die hier zijn afgedrukt, werden nauwelijks vijf weken later genomen. U kunt zien welke vorderingen er zijn gemaakt. Dit komt natuurlijk door het enorme enthousiasme en de hulp van de leden. We moedigen ieder van u aan uw enthousiasme en enkele uren van uw tijd te geven voor de opbouw van de kapel in Arnhem.

De kapel komt in een van de nieuwere wijken van Arnhem vlakbij het winkelcentrum Presikhaaf. De kapel is makkelijk te bereiken en zal voor de wijk een mooie aanwinst zijn.

President Dalebout reikt de beker voor de zang uit aan de gemeente Almelo die won met een zelf geschreven lied.

Anneke Last, winnares van de groep 18 jaar en ouder ontvangt haar bekertje uit handen van president Dalebout.

Irma Eekelschot uit Haarlem krijgt hier haar trofee als winnares in de groep 12-15 jaar.

Het zang-en-toesprakenfestival

Zaterdag, 21 november 1970, hield de OOV in de kerk te Apeldoorn een van haar jaarlijkse evenementen: het zang-en-toesprakenfestival. De jongeren hebben de eerste drie maanden van het nieuwe OOV-jaar hard gewerkt om deze avond voor te bereiden. In de gehele zending werden voorrondes gehouden en de avond van de eenentwintigste bracht de finale. Voor de zang werd er door ieder district een groep afgevaardigd, terwijl de sprekers en spreeksters wa-

ren ondergebracht in drie leeftijds-groepen.

Almelo werd winnaar in de afdeling zang. De uitslag van de toesprakenwedstrijd was als volgt:

12-15 jaar Irma Eekelschot, Haarlem
15-18 jaar Mariët Bosma, Heerlen

18 jaar en ouder Anneke Last, Alkmaar

De prachtige zang en de fijne toespraken zorgden voor een onvergetelijke avond.

Het onderwerp voor de sprekers en spreeksters was: jaargetijden.

Mariët Bosman uit Heerlen behaalde door haar verrichtingen in de groep 15-18 jaar de eerste prijs.

Van links naar rechts:

C. de Jonge, eerste raadgever;

F. Lefevere, superintendent;

J. de Jager, adviseur van het zendingspresidentschap;

F. de Visser, tweede raadgever.

Van links naar rechts:

K. Dallinga, eerste raadgeefster;

A. Pen, presidente;

I. de Visser, tweede raadgeefster;

J. Schuurman, secretaresse.

De OOVJM en de OOVJV in de Nederlandse Zending

Zowel de OOVJM als de OOVJV is dit afgelopen jaar met sprongen vooruitgegaan, getuige de vele activiteiten waaraan onze jongere leden van de Kerk konden meedoen. Onder leiding van broeder F. Lefevere als superintendent en zuster A. Pen als presidente, samen met hun respectieve raadgevers en raadgeefsters, konden de programma's uitgroeien tot een waardevolle geestelijke ervaring.

GEBEURTENISSEN IN DE NEDERLANDSE ZENDING EN DE RING HOLLAND

Gedoopt in de Nederlandse zending

Apeldoorn

Landman, Alberta Willemina Brandenburg, 30 oktober 1970

Groningen

Zielinski, Ingeborg Waldtraut, 2 oktober 1970

Breda

Tak, Francisca Paulina, 13 november 1970

Brussel

Vrancken, Angele Marie Jose Celestine, 7 november 1970

Haarlem

Schuwert, Romy Monique, 16 oktober 1970

Oppelaar, Anita Jolande, 16 oktober 1970

Jansen, Petrus Johannes, 22 oktober 1970

Peters, Jan, sr., 20 november 1970

Peters-van der Wal, Jenke, 20 november 1970

Jansen-Schonewille, Egbertina, 12 november 1970

Heerlen

Garvelink, Albertus Joseph, 8 oktober 1970

Garvelink-Nittenwilim, Maria, 8 oktober 1970

Den Helder

Hoozeebeets, Gerrit, 13 november 1970

Hengelo

Sneep, Cornelia Isabella, 6 november 1970

de Ceuninck van Capelle, Oscar Paul Nico, 6 november 1970

Mechelen

Verachereen-Haest, Joanna, 31 oktober 1970

Zoist

Cuyppers, Marie Johanna Adriana, 2 november 1970

Zwolle

Tuin-Zomerdijk, Jennigje, 30 oktober 1970

Gedoopt in de ring Holland

Amsterdam

Schumer-van Raamsdonk, Johanna Cornelia, 8 oktober 1970

Den Haag

Dekkers, Jacobus Maria, 10 november 1970

Dekkers-van Terfiteijden, Elisabeth Johanna, 10 november 1970

Dehio-Fradrika, Dorothea Emilia, 10 november 1970

Giloe, Carolina Geertruida, 10 november 1970

Velgeradlijk-Miller, Rose Mary Ann, 29 oktober 1970

Rotterdam-Noord

Verkijk, Johannes Bernardus, 15 oktober 1970

Verkijk-Vogelsang, Helga Sigrid, 15 oktober 1970

Rotterdam-Zuid

van Weelden, Arijantje, 9 oktober 1970

Schiedam-Vlaardingen

van Pelt-Breuker, Maria Magdalena, 15 oktober 1970

Rodenburg, Jan, 5 november 1970

Den Haag

van Oudheusden, Caroline R., 4 juni 1970

Hartmann, Gerhard P., 4 juni 1970

Hartmann, Sally A., 4 juni 1970

Gaster, Reuben, 24 juni 1970

van Basten, Donovan O., 10 september 1970

Huber, Leonard A. M., 10 september 1970

Verhoging en ordening in het priesterschap

Apeldoorn

Janssen, Gijsbert Johan, diaken, 13 september 1970

Vols, Jan Willem, jr., leraar, 13 september 1970

Brussel

Raspoet, Henricus, leraar, 8 mei 1970

Moeselmanns, Robert Joseph, leraar, 5 april 1970

Eindhoven

Reininga, Meinhard Hendrik, leraar, 4 oktober 1970

Enschede

Roep, Gijsbertus Jan Hendrik, diaken, 6 september 1970

Gent

van der Putte, Julianus Prosper, diaken, 22 augustus 1970

Groningen

Wijsbeek, Frouwko, diaken, 27 september 1970

Wijsbeek, Casper Johannes, diaken, 27 september 1970

Den Haag

Meijssen, Bernardus, leraar, 10 mei 1970

Beute, Andrew J. H., priester, 16 augustus 1970

Verkijk, Cornelis, diaken, 30 augustus 1970

de Vries, Ben P., diaken, 6 september 1970

van Oudheusden, Jacob P., ouderling, 20 september 1970

Shortan, Richard N., leraar, 11 oktober 1970

Schiedam-Vlaardingen

Zuidgeest, Jan, diaken, 13 september 1970

Utrecht

de Jong, Adrianus Cornelis, ouderling, 27 september 1970

Göbel, Hendrik Wilhelm, diaken, 20 september 1970

Verbon, Petrus Johannes, ouderling, 27 september 1970

Geboren

Enschede

Boxem, Heinrich Wilhelm, 1 mei 1970

Gezegend

Eindhoven

Beijerling, Jennefer Esther, 4 oktober 1970

Den Haag

van Ouwkerk, Roland P., 3 mei 1970

Lefrandt, Owen B., 30 augustus 1970

Verkijk, Monique, 6 september 1970

Verkijk, Ilonca, 6 september 1970

Getrouwd

Amersfoort

Huisman, Johanna Christine en Roos, Lubbert, 23 oktober 1970

Overleden

Heerlen

Snel, Johannes Augustinus, 2 november 1970

Schiedam-Vlaardingen

Nelemaat, A., 4 september 1970

Mutaties in de Nederlandse zending

Gemeente Eindhoven

Arts, J. A., gemeentepresident

Reininga, Meinhard H., eerste raadgever

de Kaste, Cornelis S., tweede raadgever

District Eindhoven

van Lieshout, H. C., eerste raadgever

Engelbert, E. M. H., tweede raadgever

District Utrecht-Noord-Holland

Marshall, Howard, eerste raadgever

ook Cor van Drogen uit Groningen heeft zijn roeping ontvangen. Hij zal in eigen land zijn zendingswerk verrichten. Twee jaar lang zal hij een grote steun zijn voor alle zendingen door de grote kennis van de Nederlandse taal, zijn moedertaal. Hij zal, evenals de anderen die nu op zending zijn, zijn getuigenis van het Evangelie kunnen vergroten en vele mensen tot de Kerk brengen. Wij hopen dat ieder van u er de tijd voor zal nemen om Cor van Drogen zo nu en dan een brief te sturen zodat hij opgebouwd kan worden voor het werk van de Heer.

Veel succes, elder van Drogen!!

Goede manieren in het huwelijk

DOOR RICHARD L. EVANS

Het is al ongeveer twee-en-een-halve eeuw geleden dat Richard Steele¹ schreef: „Twee mensen die elkaar uit alle andere wezens hebben uitverkoren om elkaar wederzijds te troosten en te behagen, hebben zich door die ene daad verplicht goedgehumeurd, minzaam, tactvol, vergevensgezind, geduldig en opgewekt te zijn jegens elkaar, met inachtneming van elkanders zwakheden en onvolkomenheden.“ Dit is een goede samenvatting — of althans een goed begin— van wat men van het huwelijk zou kunnen maken of verwachten. Het huwelijk is geen zaak van oppervlakkige overwegingen, en dat mag het ook niet zijn. Het is geen kwestie van snel beslissen en dat dient het dan ook niet te zijn. Het vereist duurzame karaktereigenschappen, toegewijde plichtsbetrachting, onder ogen zien van feiten, oplossen van problemen, werken, degelijkheid, eerlijke ambities, verzorgen van een gezin, onderwijzen van kinderen, aanpassing aan het leven, aan de mensen, en incasseringsvermogen. Het is een relatie die dag aan dag vindingrijkheid, geestelijke veerkracht en volstrekte eerlijkheid van ons vergt. En ja, er moeten in een huwelijk ook manieren in acht genomen worden — goede manieren, vriendelijkheid, hoffelijkheid. Vreemden kunnen wij benaderen of ontwijken, al naar wij believe; vrienden kunnen wij van tijd tot tijd opzoeken, maar het huwelijk behoort tot de duurzaamste verhoudingen in het leven. Wat is het dan ook belangrijk dat mensen die met elkaar gaan trouwen gemeenschappelijke overtuigingen, doelstellingen, interesses en idealen hebben en hun kinderen eensgezind onderwijzen, met vermindering van de droevige vertoning van twee ouders die hun kinderen in verschillende richtingen trekken, waardoor soms verwarring wordt gesticht, soms iemands geloof en vertrouwen wordt vernietigd en het gezin uiteengerukt.

Men kan zich moeilijk een beslissing met verstrekkender gevolgen voorstellen, dan het huwelijk, als men bedenkt dat het huwelijk bedoeld is om eeuwig stand te houden. Ook zouden wij moeilijk een betere plaats dan thuis kunnen bedenken om ons van onze beste kant te laten zien. Nergens in deze hele wereld zouden we vriendelijker, voorkomender, eerlijker en eezamer moeten zijn. Nergens dienen wij reiner van hart en attenter voor anderen te zijn. Nergens anders behoren wij ons beter voor te doen dan thuis, in ons eigen gezin.

1 Sir Richard Steele (1672—1729), Brits essayist en toneelschrijver.

„Het gesproken woord“ van het Tempelplein, uitgezonden via KSL en het Columbia Broadcasting System op 24 mei 1970.